

Ársfundur 2017

Haldinn 9. maí

Dagskrá fundarins

1. Skýrsla stjórnar
2. Afgreiðsla ársreiknings
3. Tryggingafræðileg athugun
4. Kynning á fjárfestingarstefnu
5. Stjórnarkjöri lýst
6. Kosning löggilts endurskoðanda
7. Ákvörðun um stjórnarlaun
8. Önnur mál

1. SKÝRSLA STJÓRNAR

EIRÍKUR BJÖRN BJÖRGVINSSON

2. AFGREIÐSLA ÁRSREIKNINGS

ÁRSREIKNINGUR 2016

INGI BJÖRNSSON

Breyting á hreinni eign

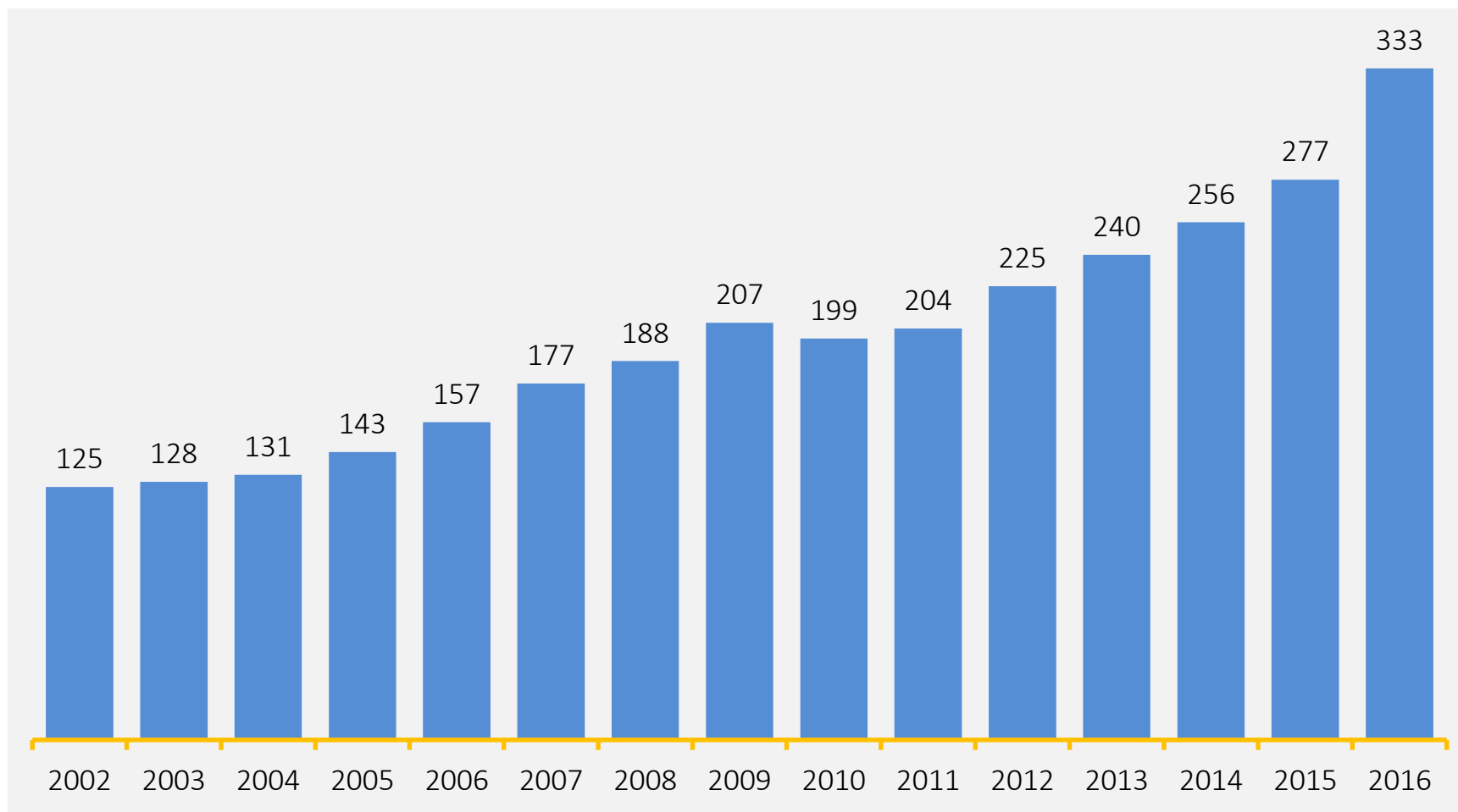

	2016	2015
Iðgjöld	332,7	277,4
Lífeyrir	-682,7	-584,2
Fjárfestingartekjur	477,1	1.082,7
Rekstrargjöld	30,5	29,0
Önnur gjöld	0,1	7,8
Hækkun á hreinni eign	96,7	754,7
Hrein eign frá fyrra ári	<u>10.335,4</u>	<u>9.580,7</u>
Hrein eign í árslok	10.432,1	10.335,4

Ársreikningur 2016

lögjöld og framlög hækka um 20%

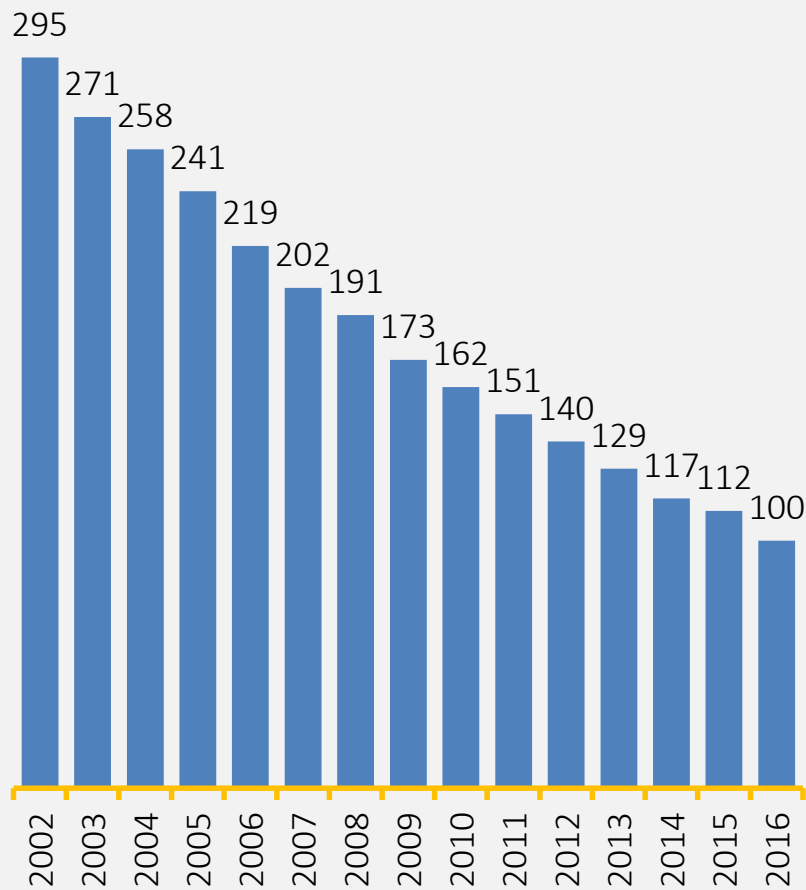

Ársreikningur 2016

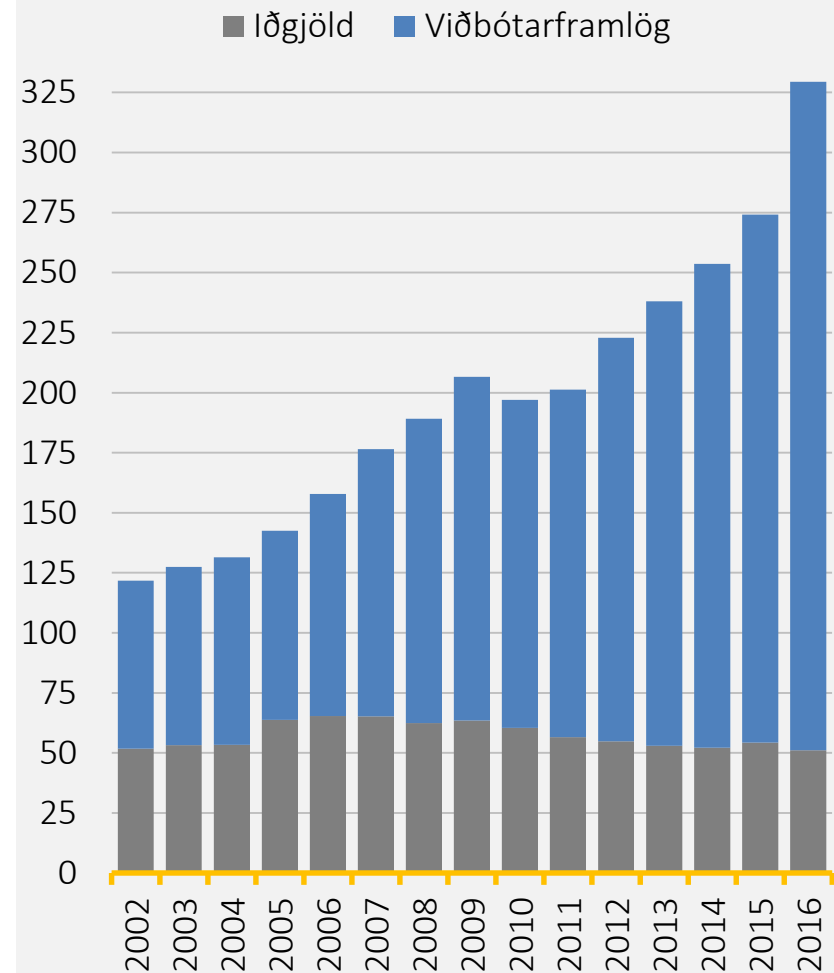

Greiðandi sjóðfélögum fækkar – viðbótarframlög aukast

Fjöldi greiðandi sjóðfélaga

Hefðbundin iðgjöld og viðbótarframlög launagreiðenda

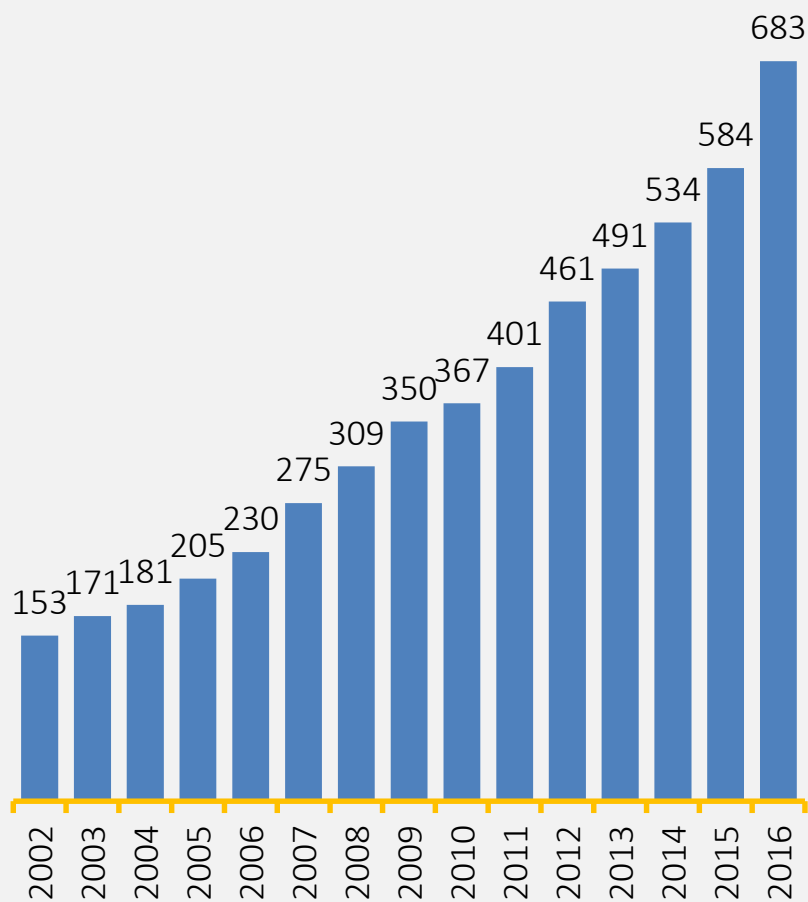

Ársreikningur 2016

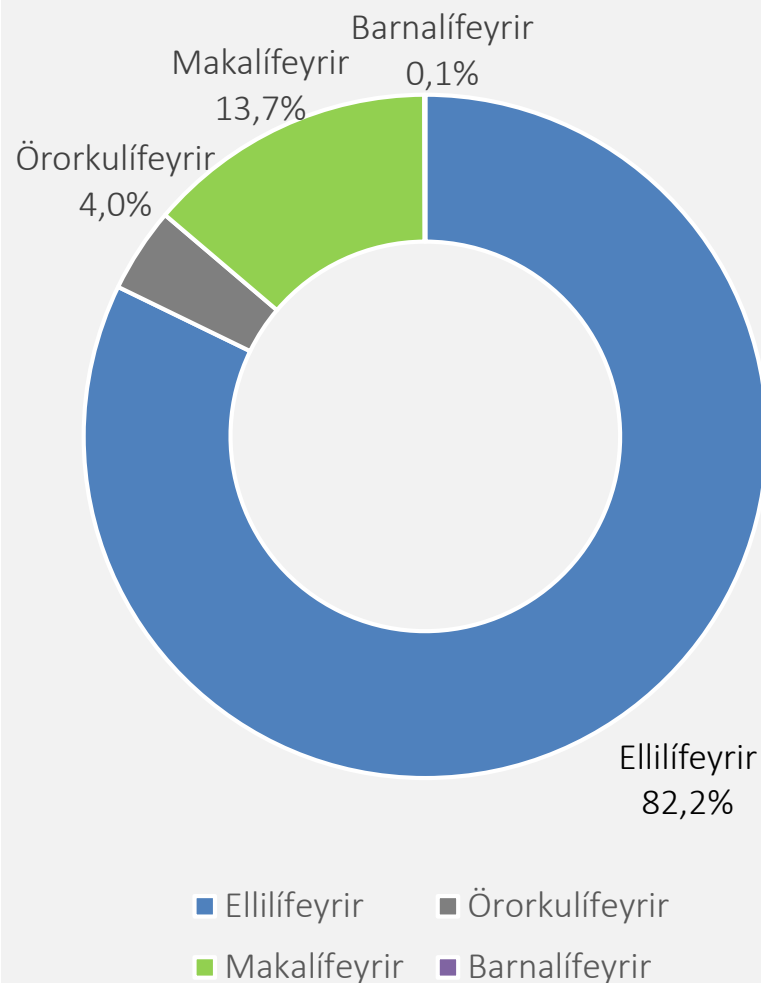

Lífeyrisútgjöld hækka um 17%

Lífeyrir

Samsetning lífeyrisgreiðslna

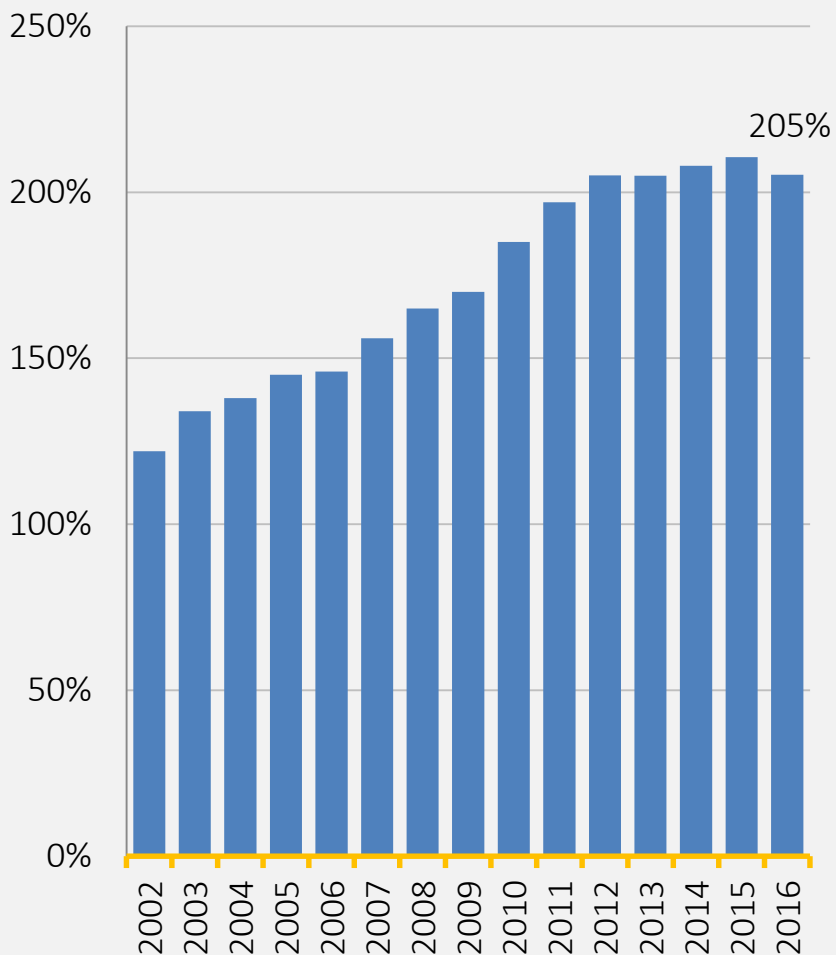

Ársreikningur 2016

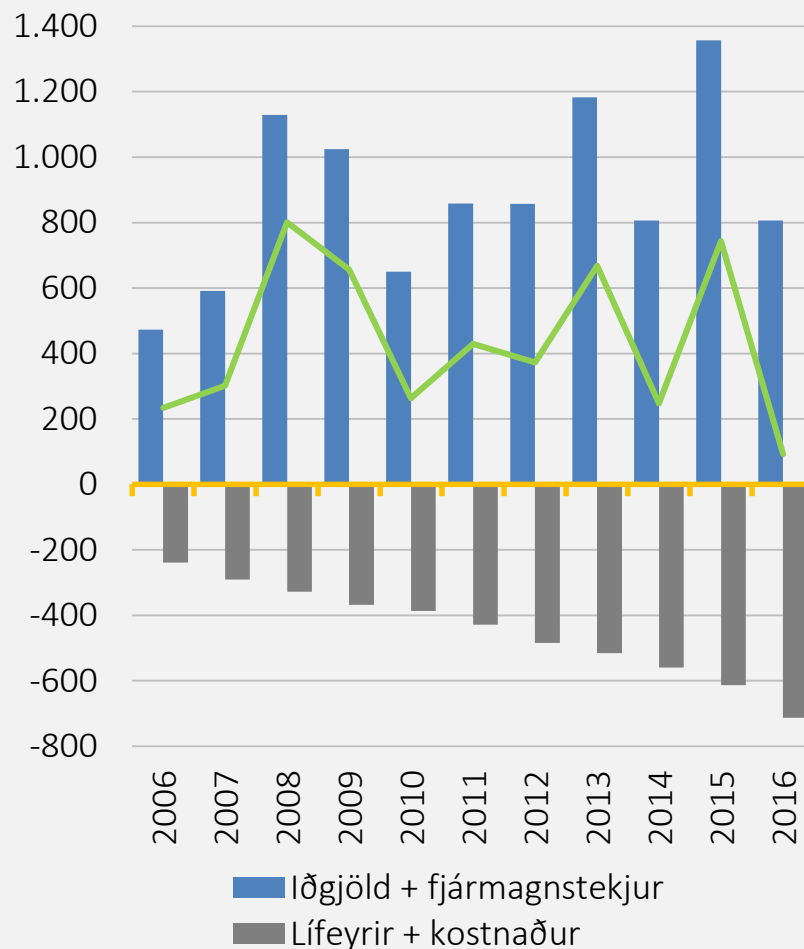

Lífeyrisbyrði sem hlutfall af iðgjöldum fer vaxandi en fjármagnstekjur tryggja enn jákvætt sjóðstreymi

Lífeyrisbyrði, lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum

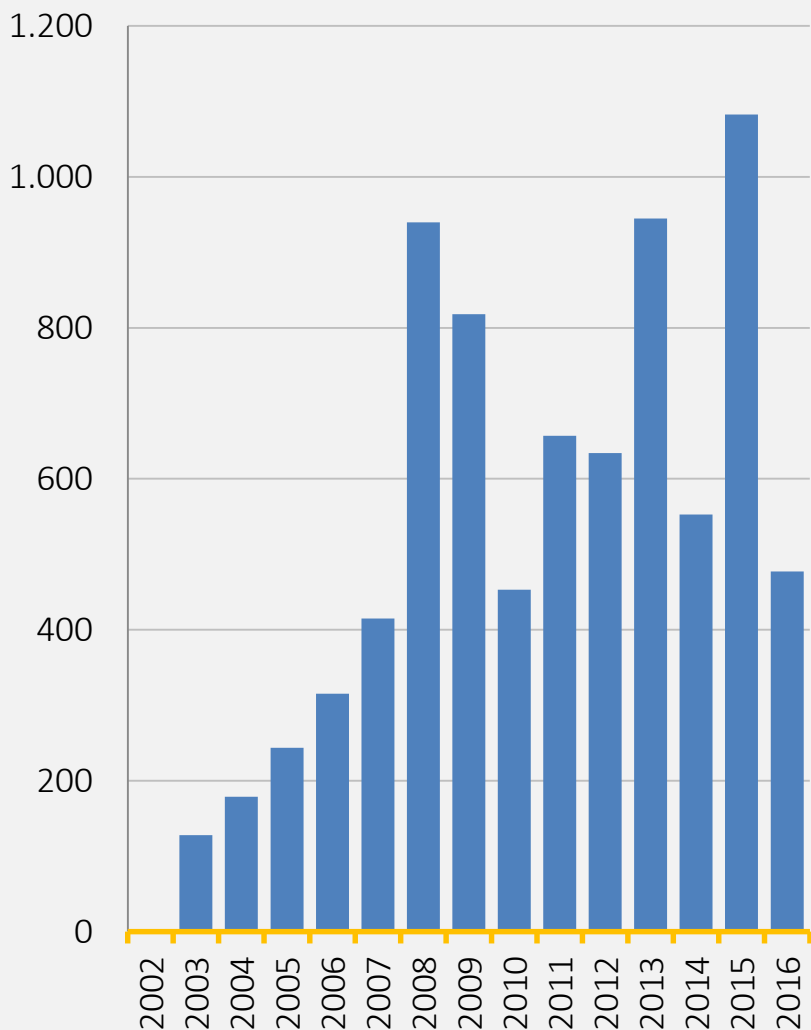
Greiðslubyrði

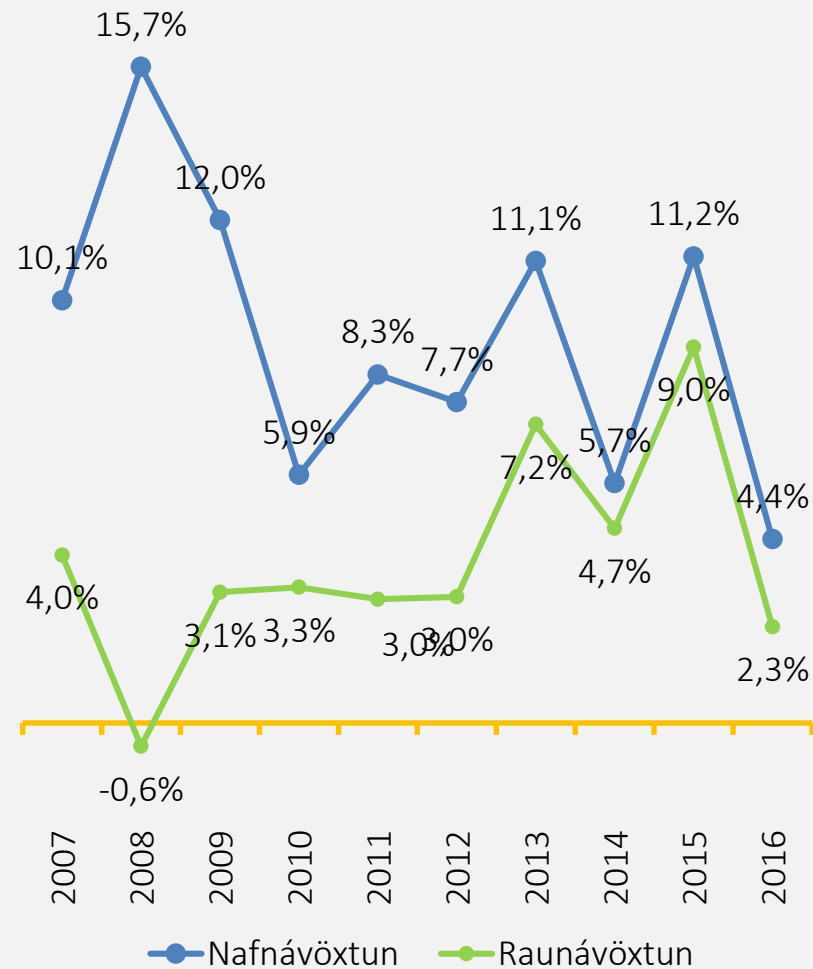
Ársreikningur 2016

Fjárfestingartekjur

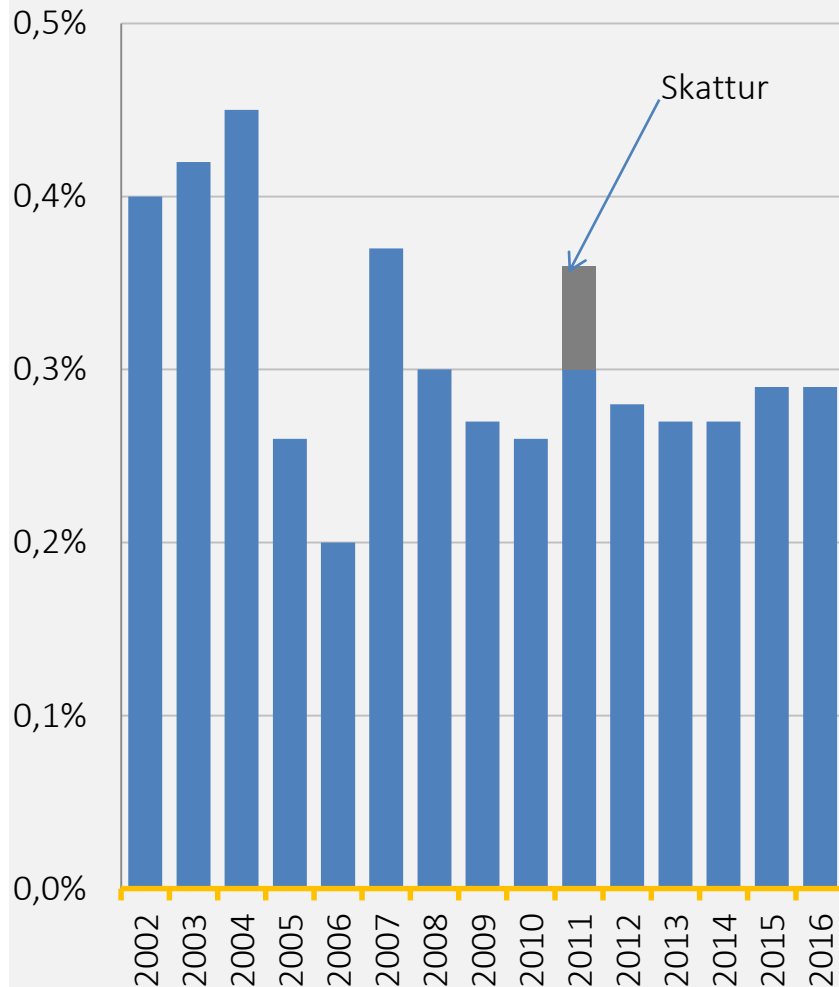
Nafnávöxtun og raunávöxtun sl. 10 ár

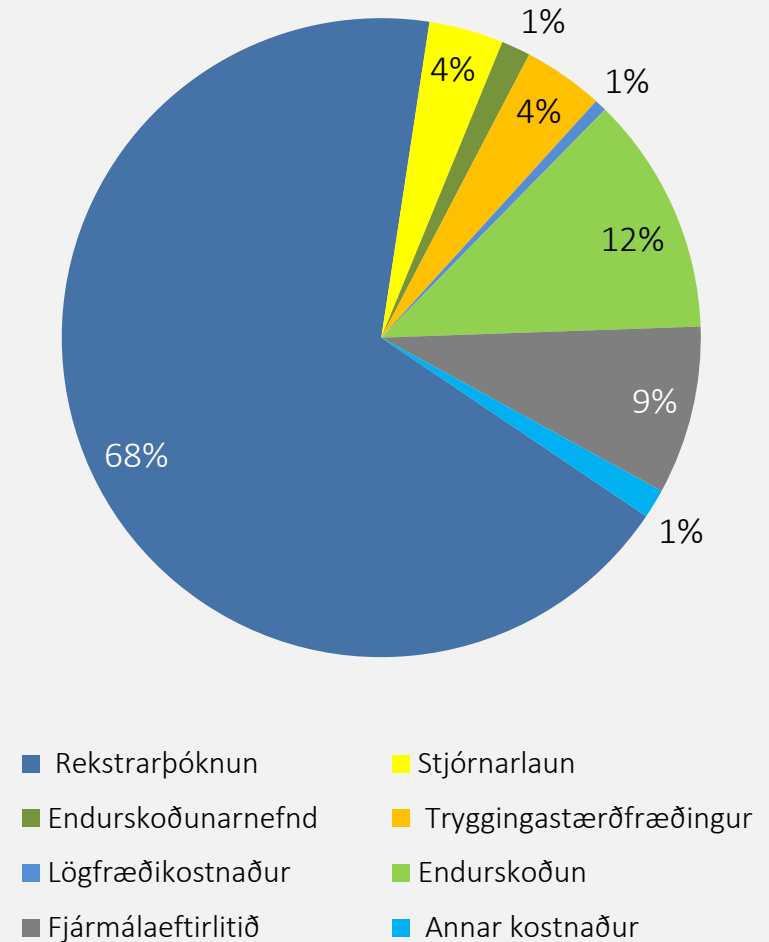
Ársreikningur 2016

Kostnaður sem hlutfall af eignum

Hlutfallsskipting rekstrarkostnaðar 2016

Efnahagsreikningur 31.12.2016

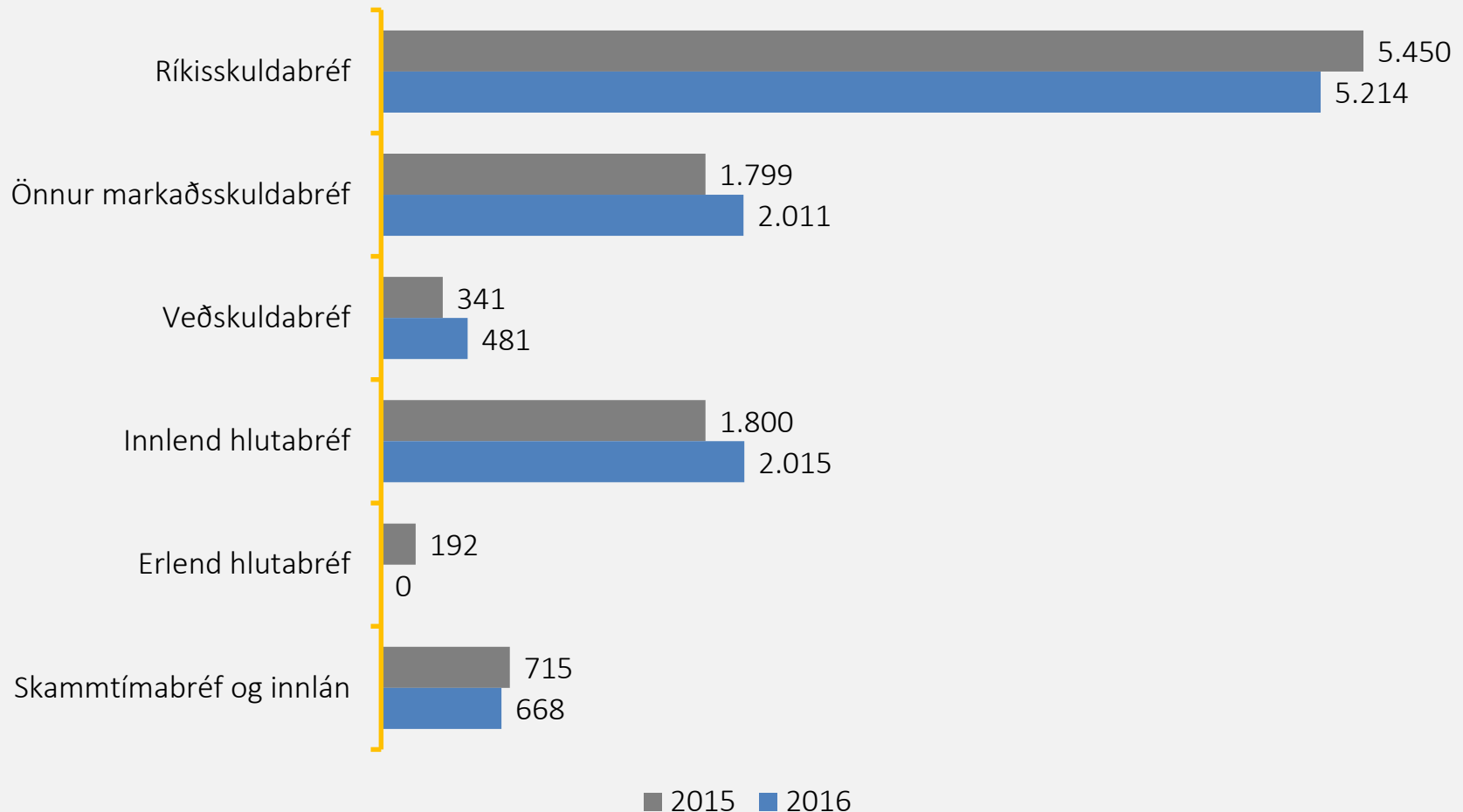
	2016	2015
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.791,4	2.604,3
Skuldabréf	7.383,1	7.351,2
Kröfur á launagreiðendur	68,0	61,9
Handbært fé	200,7	328,6
Skuldir	<u>-11,1</u>	<u>-10,7</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	10.432,1	10.335,4

Ársreikningur 2016

Ekki stórar breytingar á eignasamsetningu á milli ára

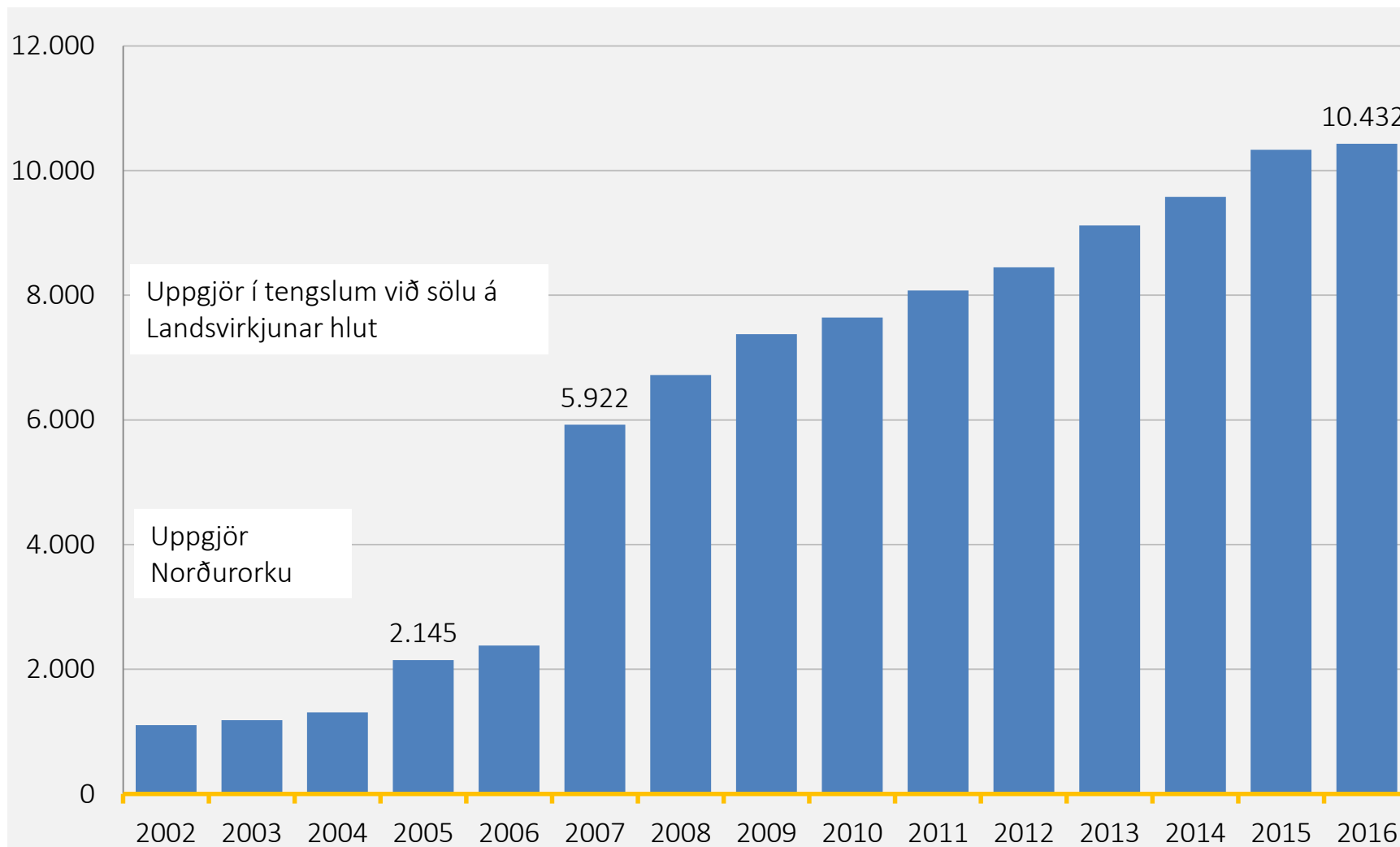
Eignasamsetning í lok árs 2016 samanborið við lok árs 2015

Ársreikningur 2016

Höfuðstóll hækkar 97 mk eða rétt um 0,9% frá fyrra ári

3. TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN

UNNIÐ AF BJARNA GUÐMUNDSSYNI
TRYGGINGASTÆRÐFRÆÐINGI

Tryggingafræðileg athugun

Forsendur

- ▶ Raunávöxtun eigna sjóðsins verði 2,0% árlega umfram hækkun lífeyrisréttinda
- ▶ Lífslíkur eru samkvæmt reynslu árána 2010 – 2014
- ▶ Örorkulíkur eru 80% af reynslu í íslenskum lífeyrissjóðum 1998 – 2002
- ▶ Forsendur eru breyttar frá síðustu athugun
- ▶ Ákveðnar með lögum nr. 129/1997 og reglugerð nr. 391/1998 sem einnig tilgreinir leyfileg vikmörk milli eigna og skuldbindinga

Tryggingafræðileg athugun

Halli sjóðsins 42,8%

	Áfallið	Framtíð	Samtals
Höfuðstóll 31.12.2016	10.432,1		10.432,1
Endurmat skuldabréfa	-36,8		-36,8
Rekstrarkostnaður	-357,8	-14,6	-372,4
Iðgjöld		367,0	367,0
Samtals	10.037,5	352,4	10.389,9
Ellilífeyrir	13.977,9	809,4	14.787,3
Örorkulífeyrir	364,6	41,2	405,8
Makalífeyrir	2.852,7	126,9	2.979,6
Barnalífeyrir	1,4	4,6	6,0
Samtals	17.196,6	982,1	18.178,7
Mismunur	-7.159,1	-629,7	-7.788,8
	-41,6%	-64,1%	-42,8%

Tryggingafræðileg athugun

Neikvæð tryggingafræðileg afkoma

Eignir	2016	2015
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	10.389,9	10.400,3
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	<u>10.400,3</u>	<u>9.786,2</u>
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	-10,4	614,1
Eignir		
Skuldbindingar í árslok	18.178,7	16.952,2
Skuldbindingar í ársbyrjun	<u>16.952,2</u>	<u>15.632,4</u>
Hækkun skuldbindinga á árinu	1.226,5	1.319,8
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	-1.236,9	-705,7

Tryggingafræðileg athugun

Yfirlit um breytingar á áföllum lífeyrisskuldbindingum árið 2016

	2016	2015
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	15.938,2	14.457,9
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	1.797,4	1.955,6
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	144,1	129,0
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	-719,3	-583,4
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna	214,0	0,0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga	-177,8	-20,9
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	17.196,6	15.938,2

4. KYNNING Á FJÁRFESTINGASTEFNU

ÁVÖXTUN 2016

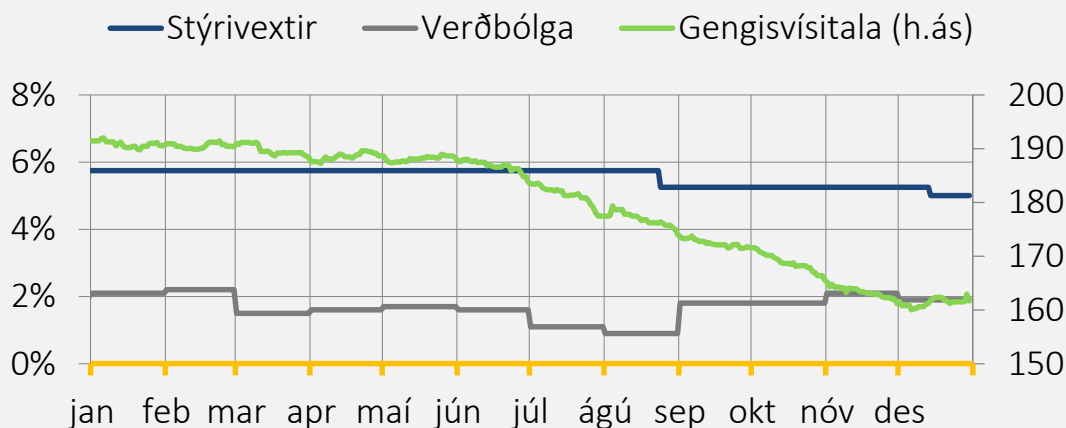
ARNE VAGN OLSEN

FJÁRFESTINGARSTJÓRI

Fjárfestingarumhverfið á Íslandi 2016

Hagstærðir

▶ Mikil aukning í komu ferðamanna = 15,6% styrking ISK

▶ Mikil styrking ISK = lág verðbólga

▶ Mikill hagvöxtur = háir stýrivextir (segir Seðlabankinn)

▶ Þingkosningar

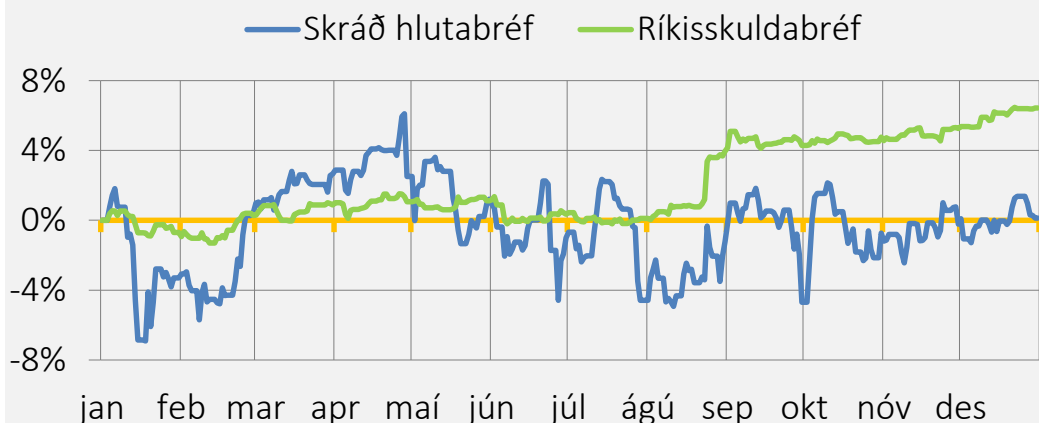
▶ Lífeyrissjóðum heimilt að fjárfesta erlendis (68 ma. kr. nettó)

▶ Lífeyrissjóðir lána um 80 ma. kr. til sjóðfélaga = minni eftirspurn eftir t.d. Innlendum hlutabréfum

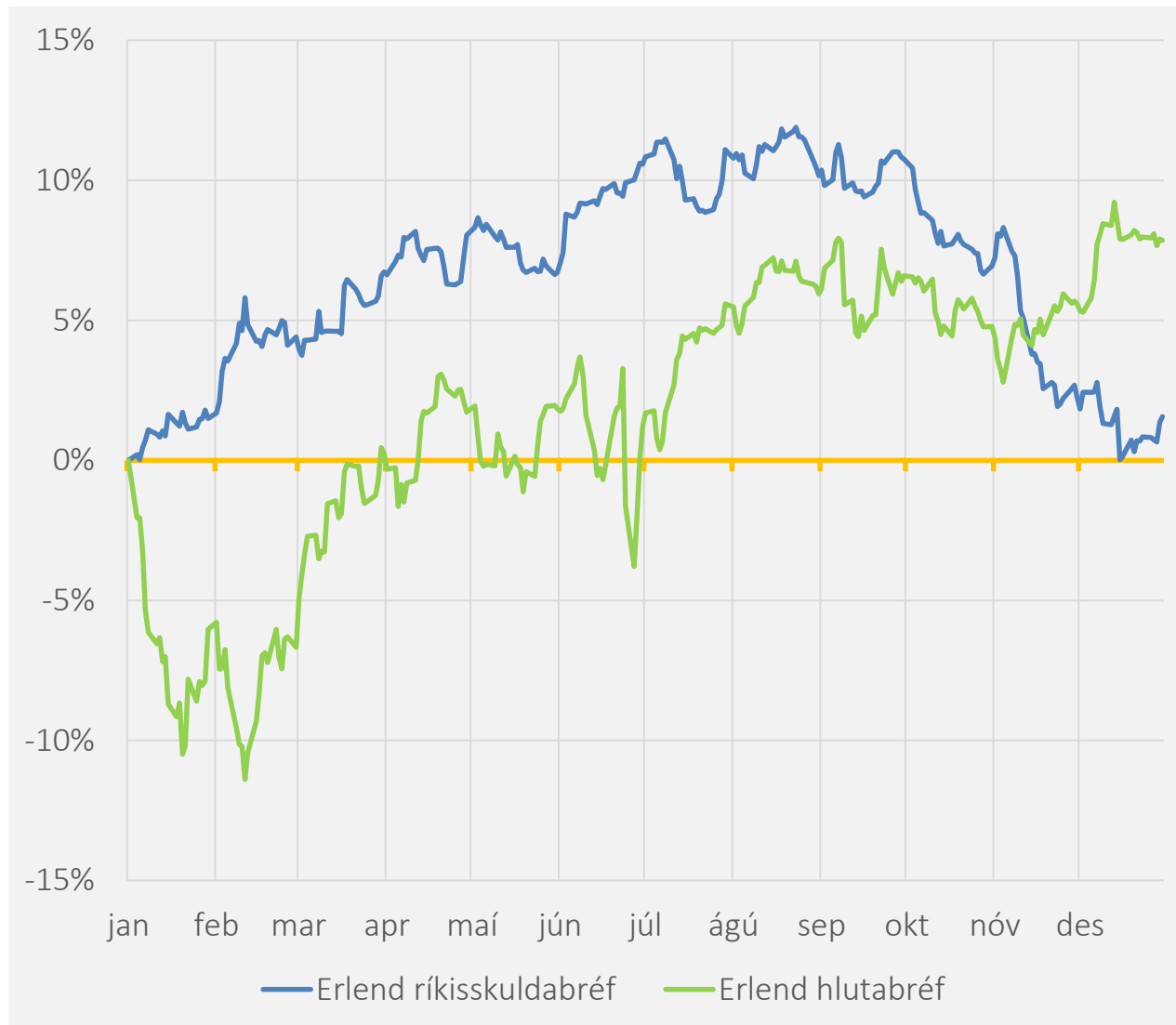
◦ Innlend hlutabréf áttu dapurt ár (0,1% ávöxtun)

◦ Innlend skuldabréf áttu gott ár (stýrivaxtalækkanir)

Markaðir

Fjárfestingarumhverfi erlendis 2016

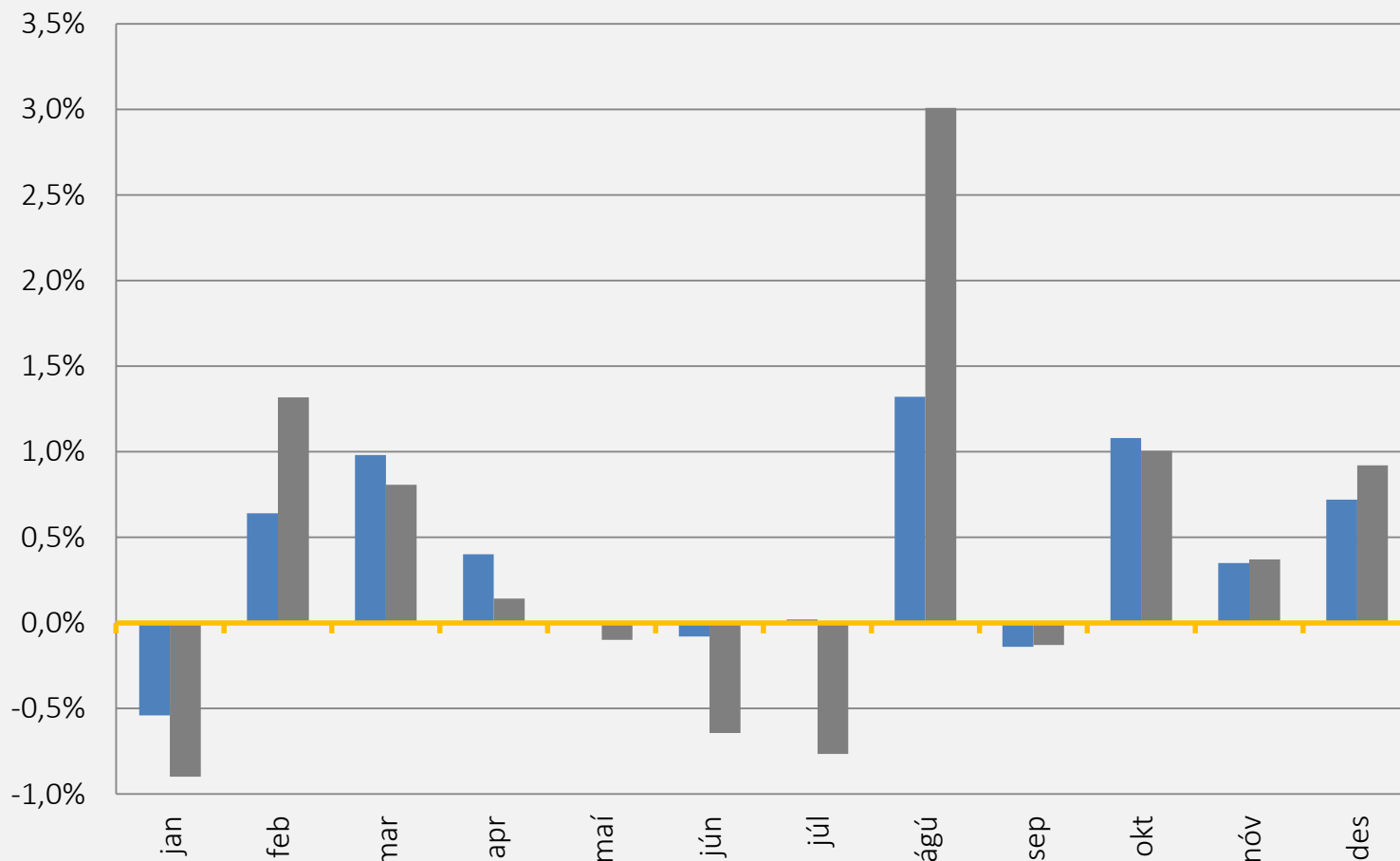
Ár hinna pólitísku tíðinda

- ▶ BREXIT í júní = miklar sveiflur á mörkuðum
- ▶ Trump í nóvember = engin sveifla – bara hækkun
- ▶ Ýmsar aðgerðir seðlabanka í Japan og Evrópu til að glæða hagvöxt og verðbólgu
- ▶ Þokkalegt hlutabréfaár, hækkun einkum eftir kjör Trump
- ▶ Óvenjuleg staða uppi með ríkisskuldabréf (þó ekki á Íslandi) – um þriðjungur þeirra ber neikvæða ávöxtunarkröfu = það kostar að eiga þau...
- ▶ Flestir markaðir dýrir, hvar á að fjárfesta?

Ávöxtun mánaða 2016

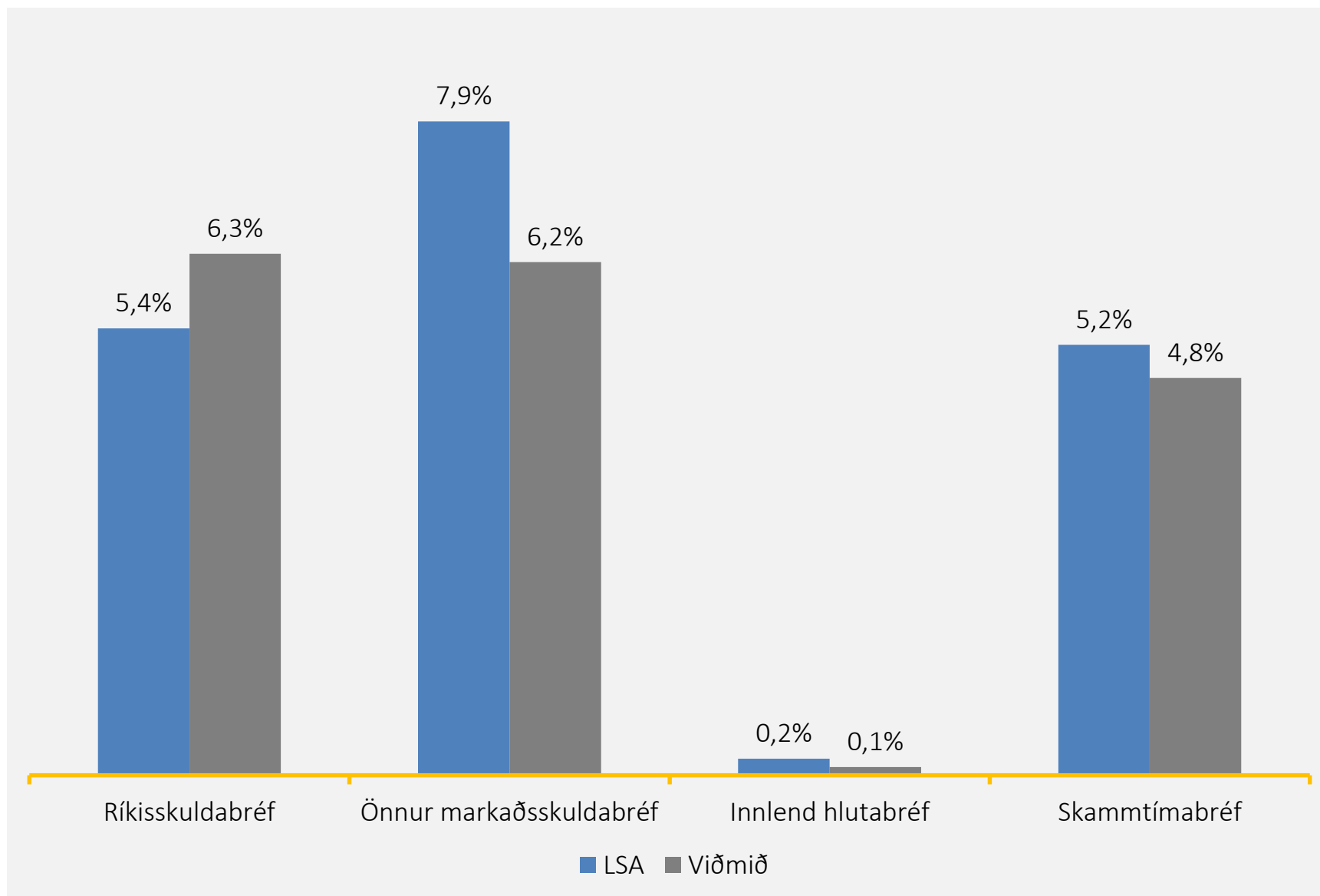

7 af 12 mánuðum ársins skiluðu ávöxtun umfram viðmið

	jan.16	feb.16	mar.16	apr.16	maí.16	jún.16	júl.16	ágú.16	sep.16	okt.16	nóv.16	des.16
■ LSA	-0,54%	0,64%	0,98%	0,40%	0,00%	-0,08%	0,02%	1,32%	-0,14%	1,08%	0,35%	0,72%
■ Viðmiðunarvísitala	-0,90%	1,32%	0,81%	0,14%	-0,10%	-0,64%	-0,77%	3,01%	-0,13%	1,00%	0,37%	0,92%

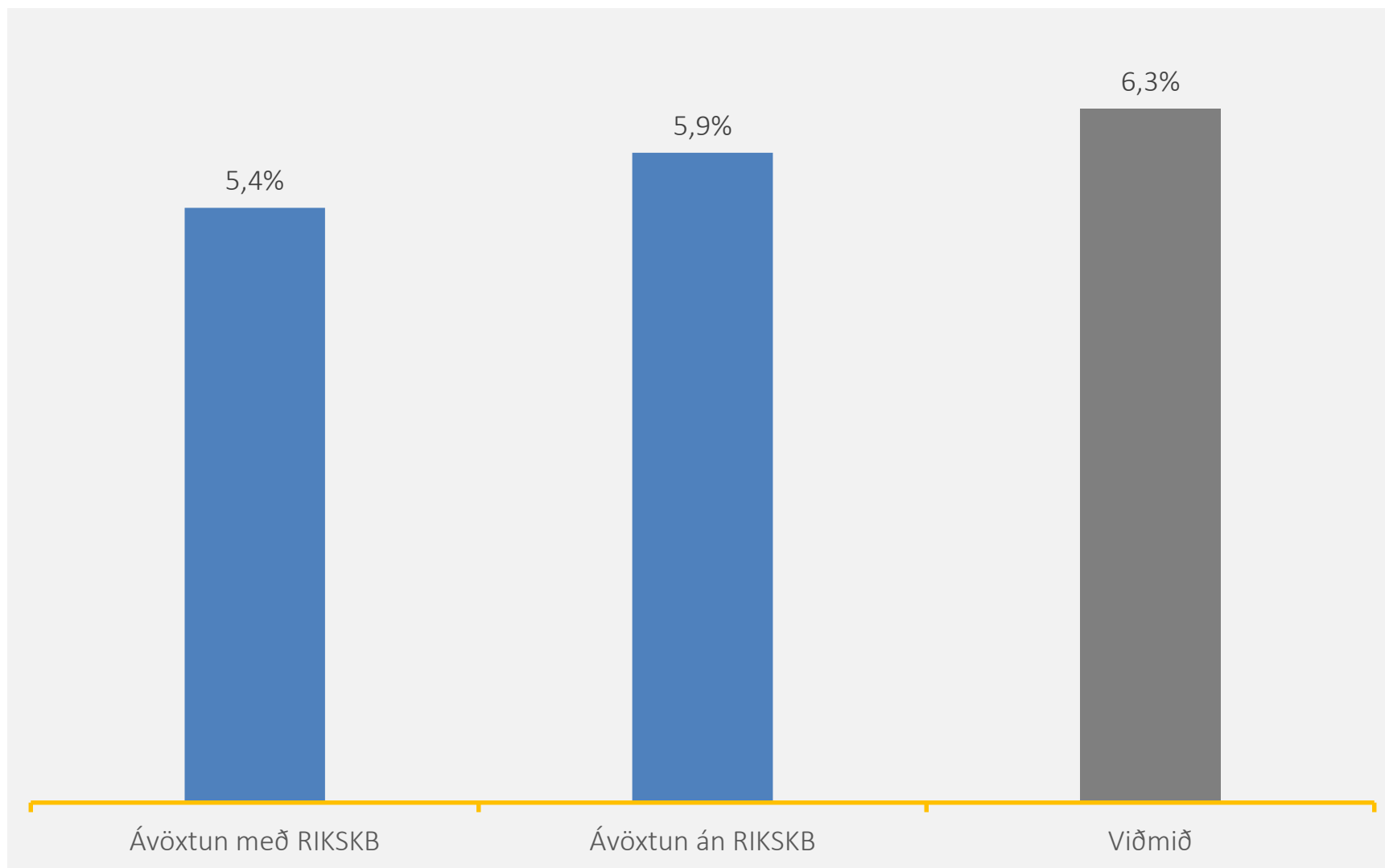
Ávöxtun eignaflokka og viðmiða 2016

Frávik í ávöxtun ríkisskuldabréfa

Skýrist að stærstu leyti af RIKSKB skuldabréfi, sem nemur 31,1% eigna í árslok

Yfirlit viðskipta og ávöxtunar 2016

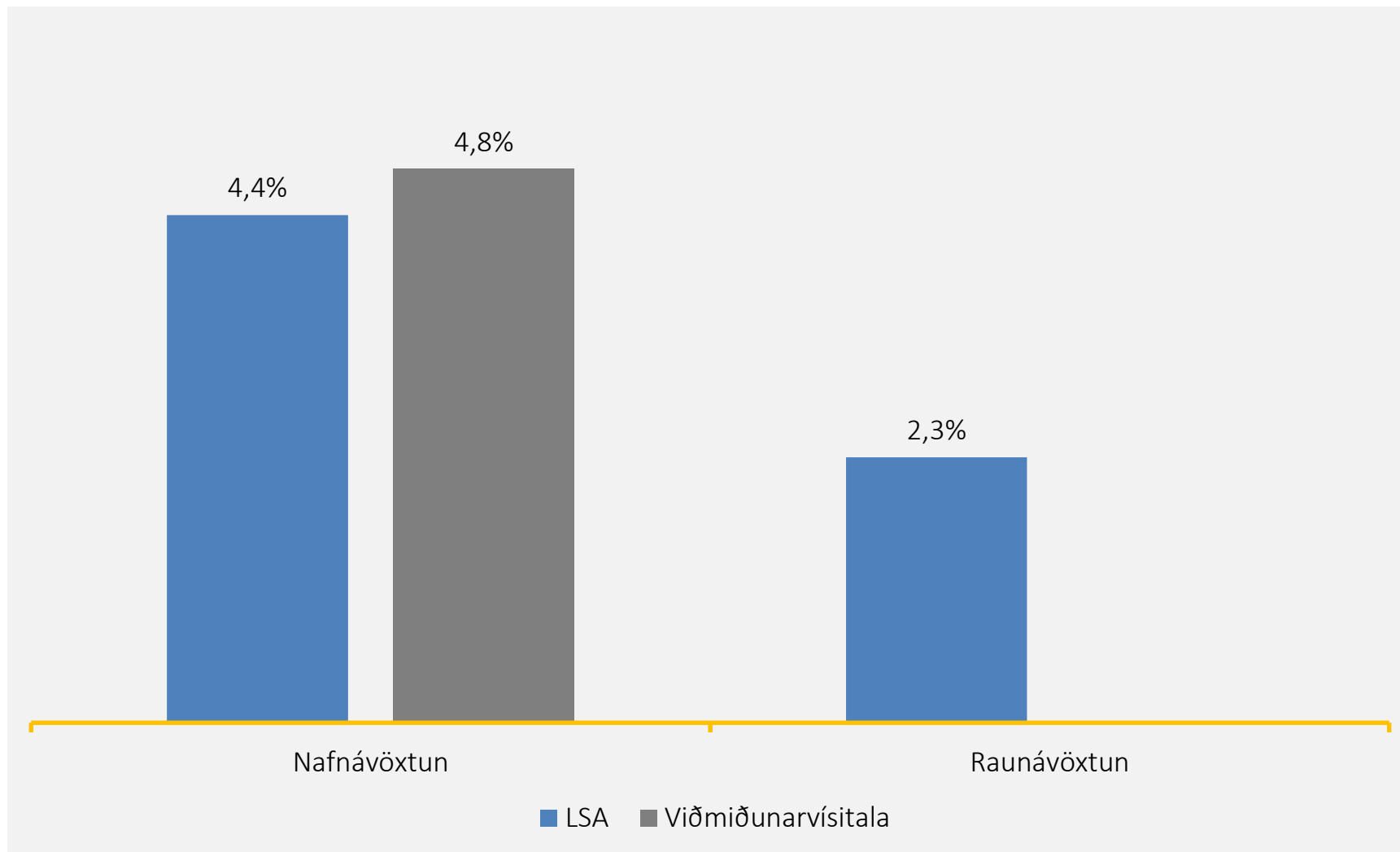
Eignaflokkur	Eign í upphafi árs	Ávöxtun ársins	Hrein viðskipti og aðrar greiðslur	Eign í lok árs	Nafnávöxtun
Ríkisskuldabréf	5.450	273	-510	5.214	5,40%
Önnur markaðsskuldabréf	1.799	155	60	2.014	8,13%
Veðskuldabréf	341	23	116	481	5,90%
Innlend hlutabréf	1.800	3	212	2.015	0,17%
Erlend hlutabréf	192	-15	-176	0	-8,07%
Skammtíamabréf	715	48	-94	668	5,18%
Samtals	10.297	486	-391	10.392	4,82%

Tölur í milljónum króna.

Markaðsávöxtun LSA árið 2016

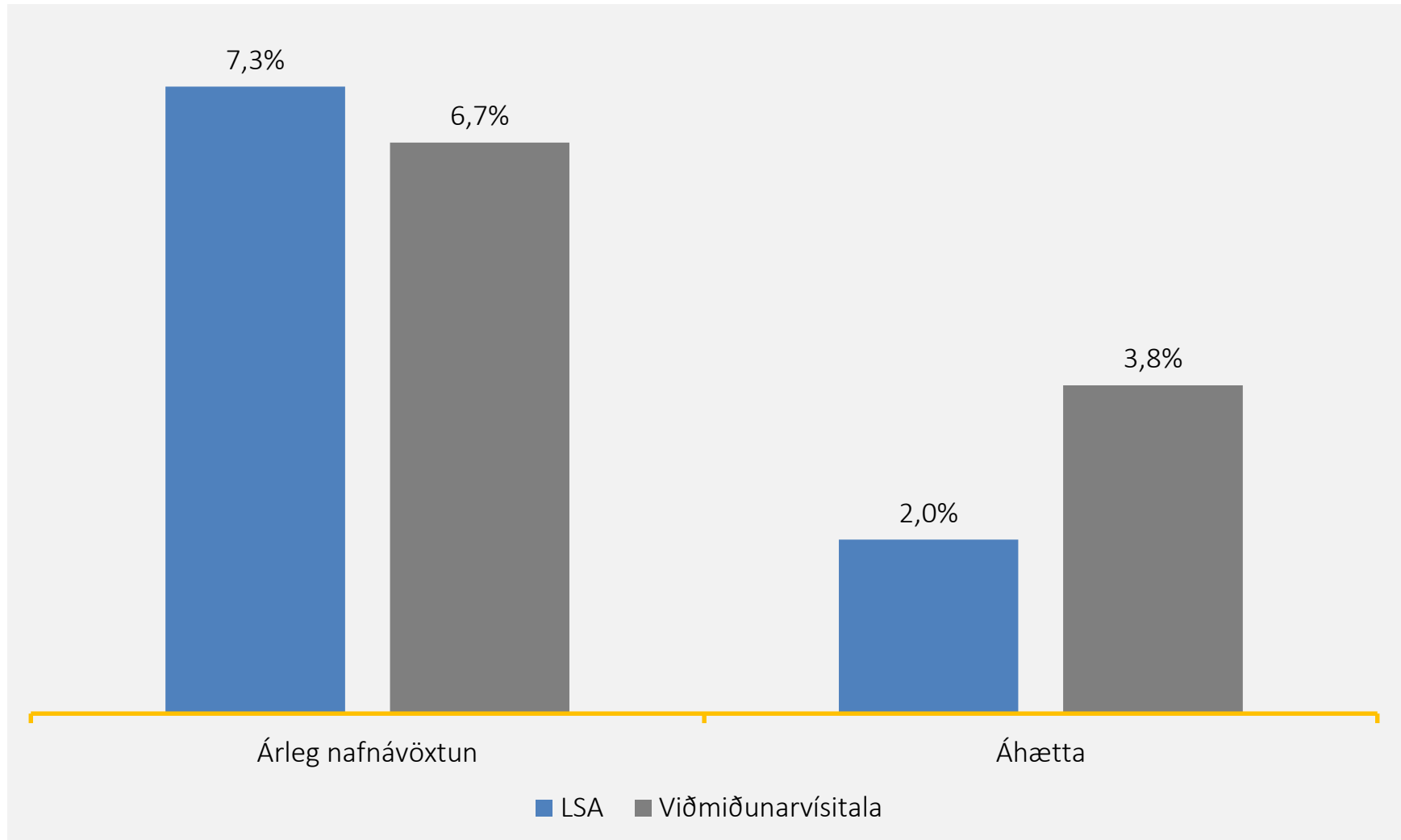
Ávöxtun undir viðmiði

Ávöxtun og áhætta sl. 5 ár

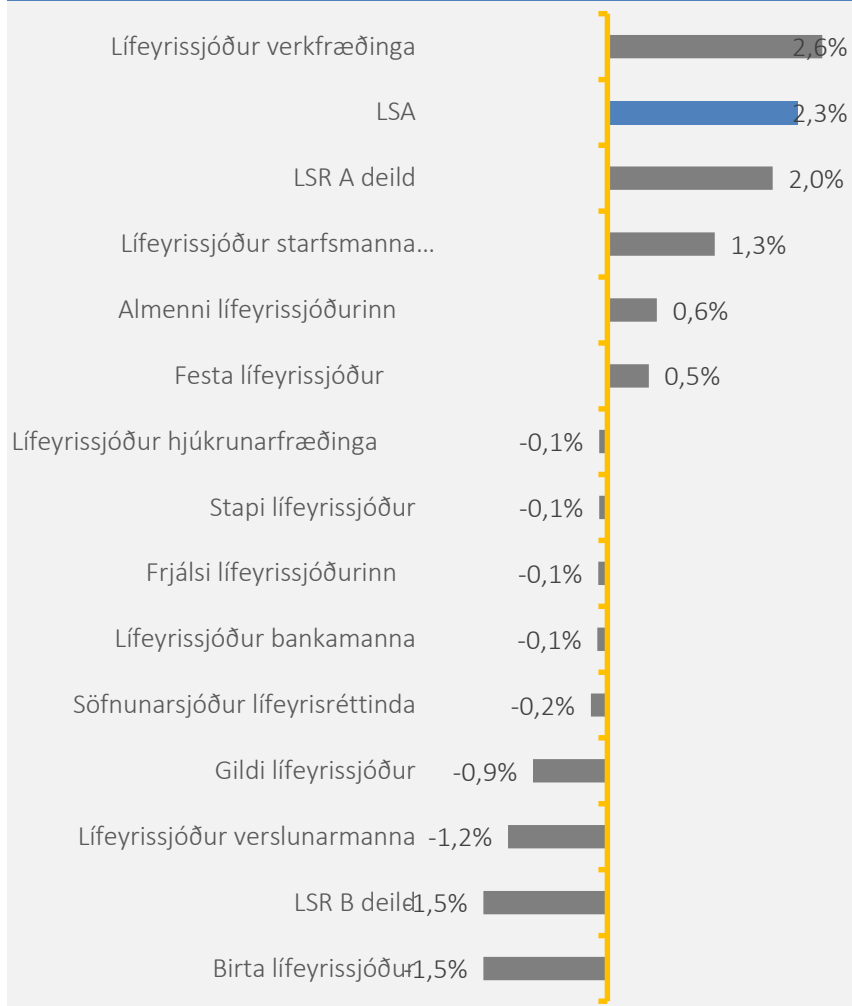
Aðeins betri ávöxtun með töluvert lægri áhættu

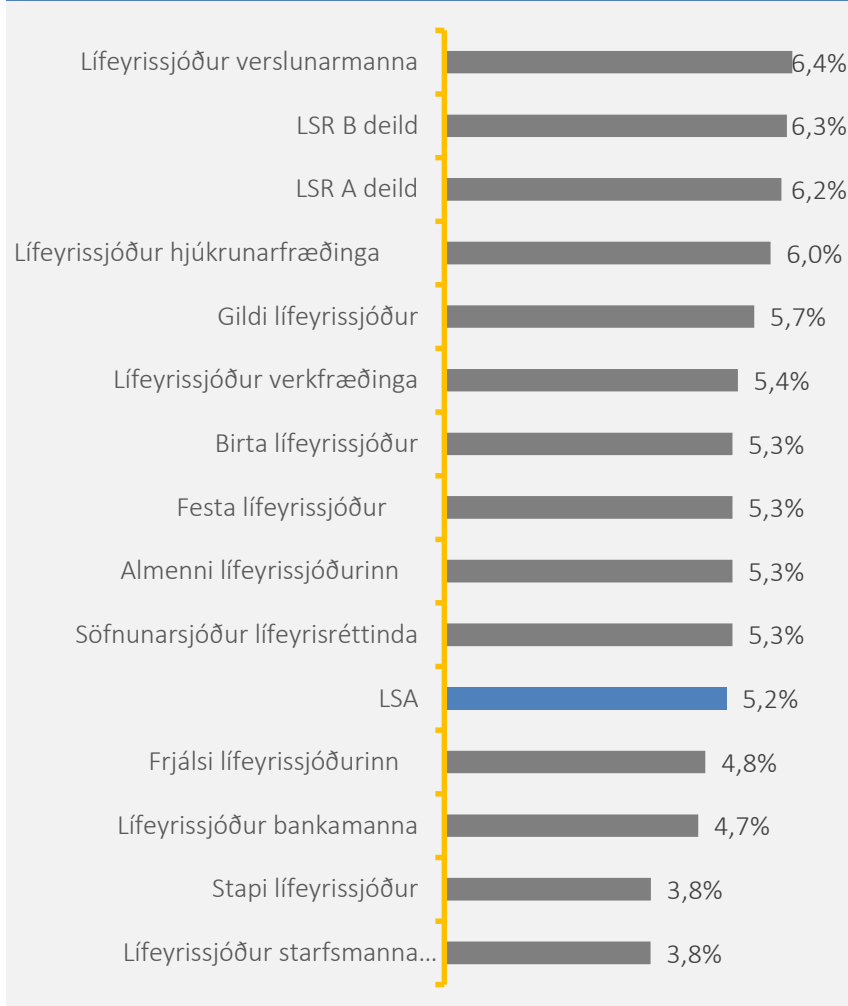
Hvernig er ávöxtun LSA í samanburði?

Raunávöxtun LSA til 1 árs er mjög góð

...og vel ásættanleg til 5 ára

4. KYNNING Á FJÁRFESTINGASTEFNU

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2017

ARNE VAGN OLSEN

FJÁRFESTINGARSTJÓRI

Fjárfestingarmarkmið

- ▶ Ávaxta fyrir skuldbindingum (>3,5% raunávöxtun)
- ▶ Ekki lakariávöxtun en viðmið
- ▶ Ekki meiri áhætta en í viðmiði
- ▶ Slök tryggingafræðileg staða = lítil áhættutaka
- ▶ Seljanlegar eignir

- ▶ Mikið vantar upp á að sjóðurinn eigi fyrir skuldbindingum, miðað við hefðbundið mat
- ▶ Ábyrgðaraðili vill takmarka frekara rýrnun á eiginfjárstöðu
- ▶ Áhættuþol takmarkað
- ▶ Mikilvægt að koma í veg fyrir miklar sveiflur í ávöxtun

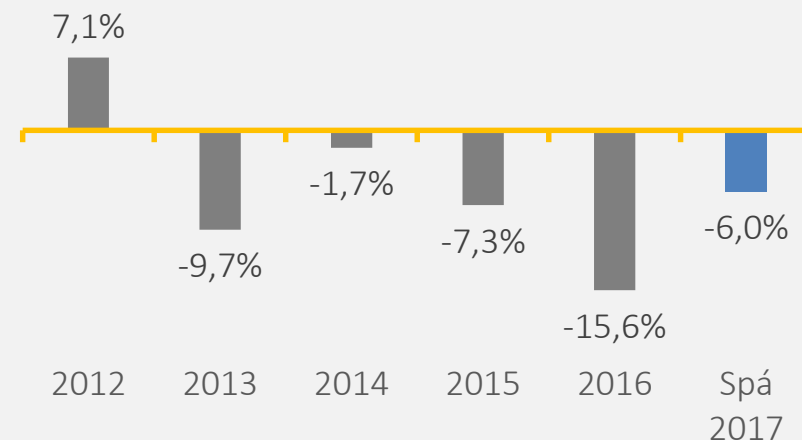
Helstu forsendur fjárfestingarstefnu 2017

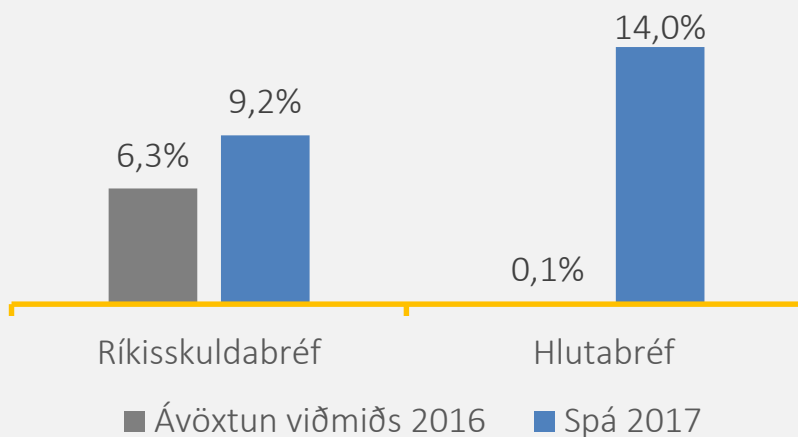
Efnahagsumhverfi

- ▶ Spáum því að Seðlabanki Íslands lækki vexti um 0,5% á árinu
 - Engin vaxtalækkun komin það sem af er ári
- ▶ Spáum því að verðbólga verði áfram lág og nemi 2,2% í árslok
 - M.a. vegna styrkingar á ISK

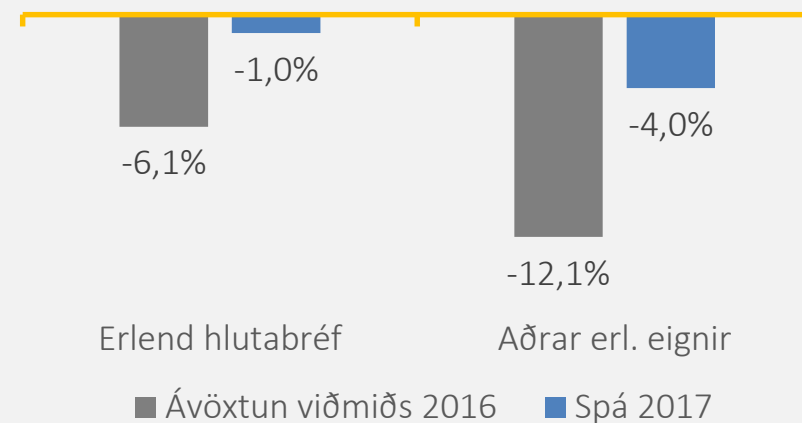
Spáum styrkingu á íslensku krónunni...

Góð ávöxtun innlendra eigna m.a. vegna vaxtalækkana

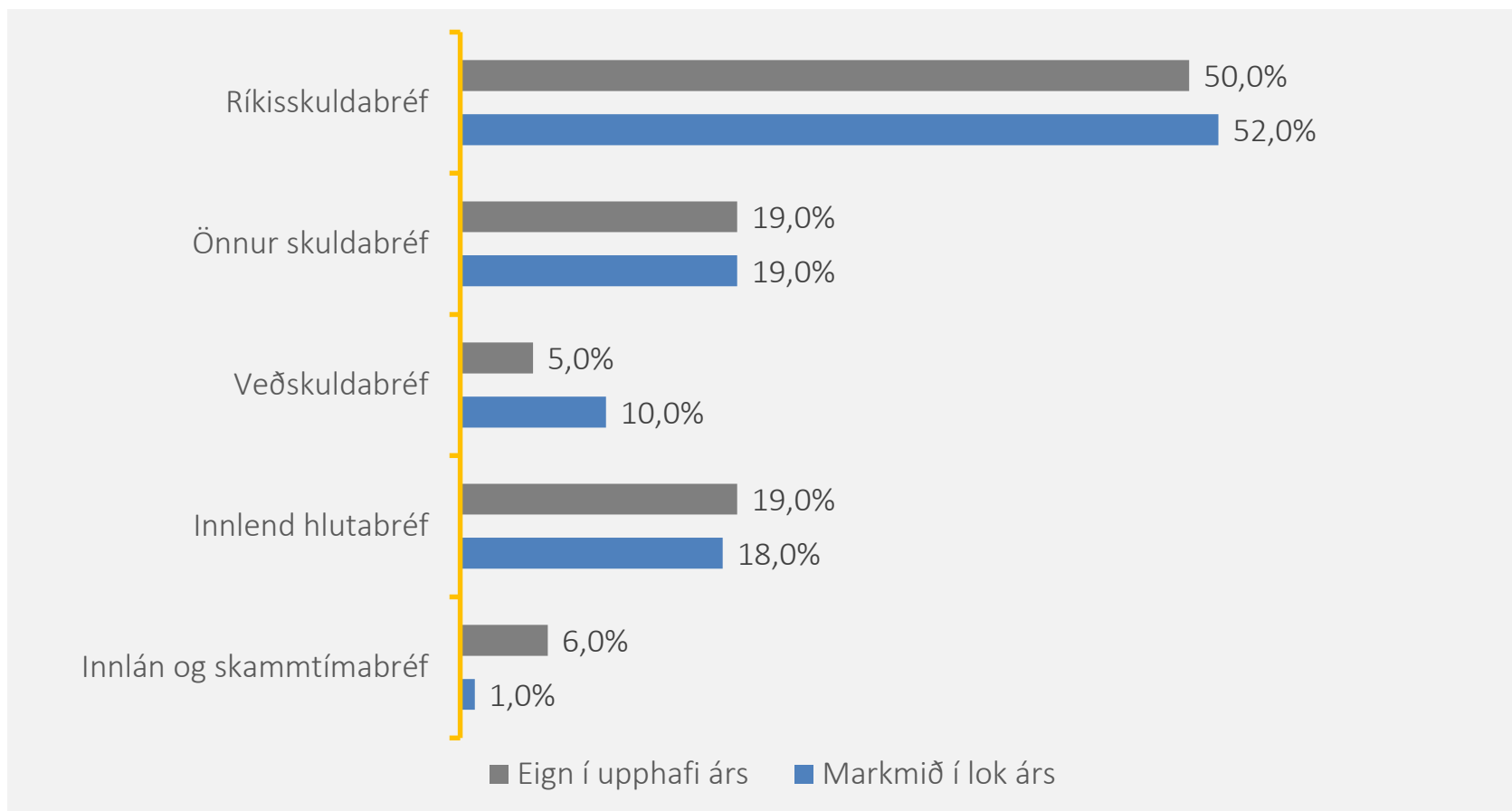
Meðalár í erlendum eignum en ISK dregur úr ávöxtun

Fjárfestingarheimildir og markmið 2017

Eignasafn í upphafi árs og markmið í lok árs

Gert ráð fyrir aukningu í veðskuldabréfum og á móti er minnkuð eign í innlánnum

Vikmörk óbreytt frá 2016

Eignaflokkur	Vikmörk 2016	Vikmörk 2017
Ríkisskuldabréf	20-85%	Óbreytt
Önnur markaðsskuldabréf	0-30%	Óbreytt
Veðskuldabréf	0-15%	Óbreytt
Erlend skuldabréf	0-10%	Óbreytt
Innlend hlutabréf	0-20%	Óbreytt
Erlend hlutabréf	0-20%	Óbreytt
Innlán og skammtímabréf	0-30%	Óbreytt
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	Óbreytt

Viðmiðunarvísitala

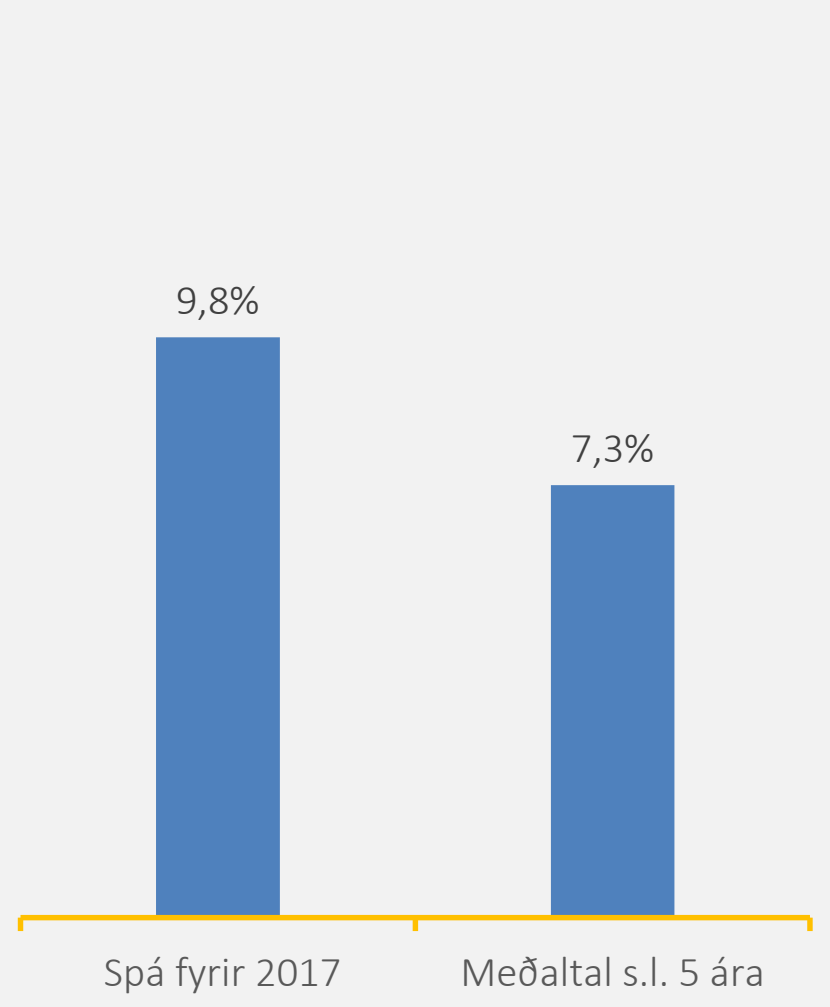
Aukið við vægi skuldabréfa og hlutabréfa og innlán minnkuð á mótí

Eignaflokkur	Heiti vísitölu	Vægi 2016	Vægi 2017	Skýring
Innlend skuldabréf	Samsett vísitala ríkisskuldabréfa	74%	78%	GAMMAi (56%), GAMMAxi (20%) og GAMMA:CBI (24%)
Innlend hlutabréf	GAMMA: EQI	16%	18%	Hlutabréfavísitala GAMMA
Skammtímabréf	Vísitala skammtímaeigna	10%	4%	REIBOR 1M (75%) og sparisjóðsvextir Sí (25%)

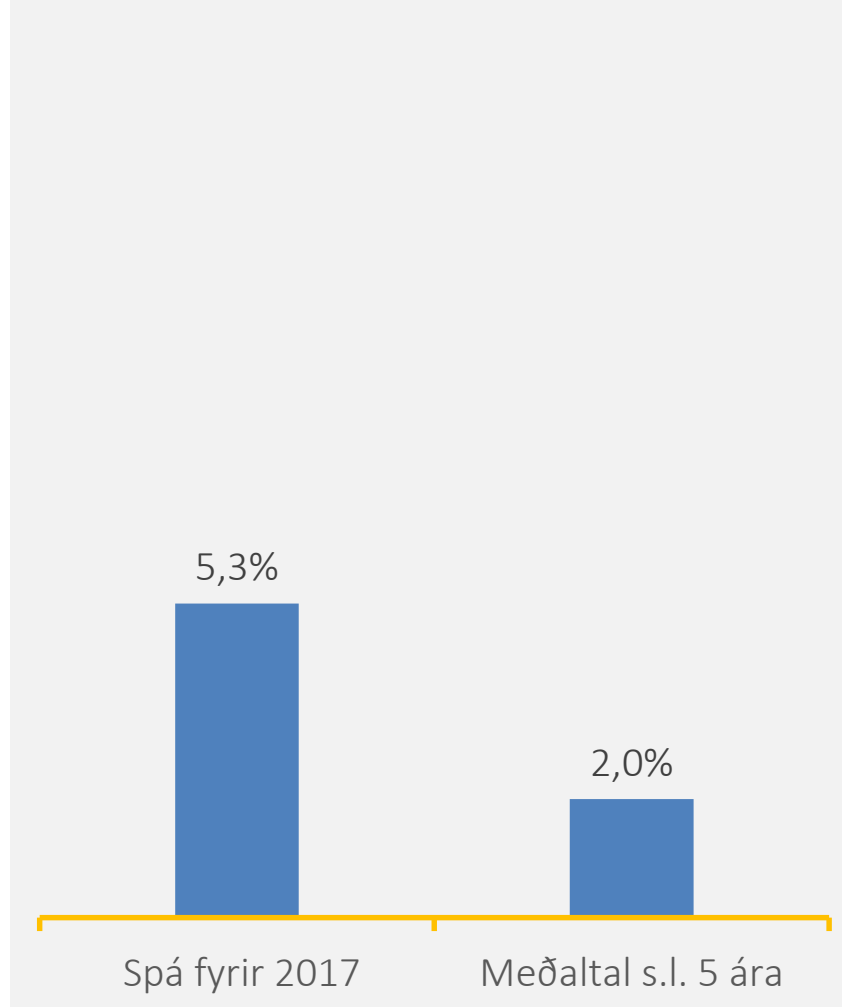
Spá um ávöxtun og áhættu 2017

Nafnávöxtun

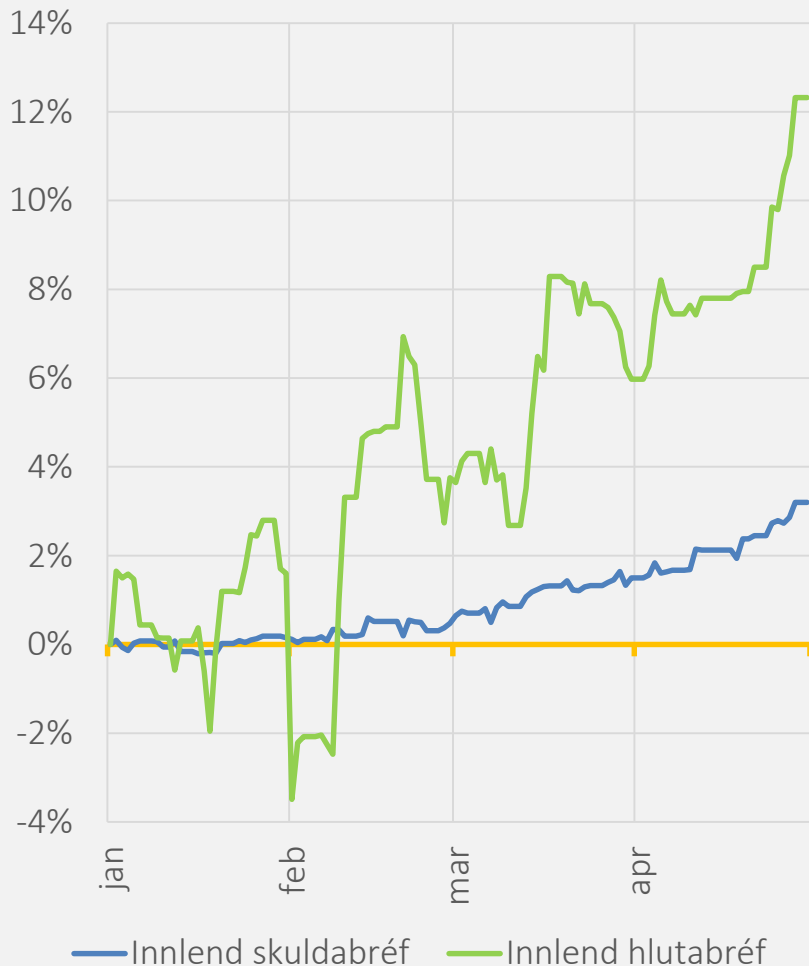
Áhætta

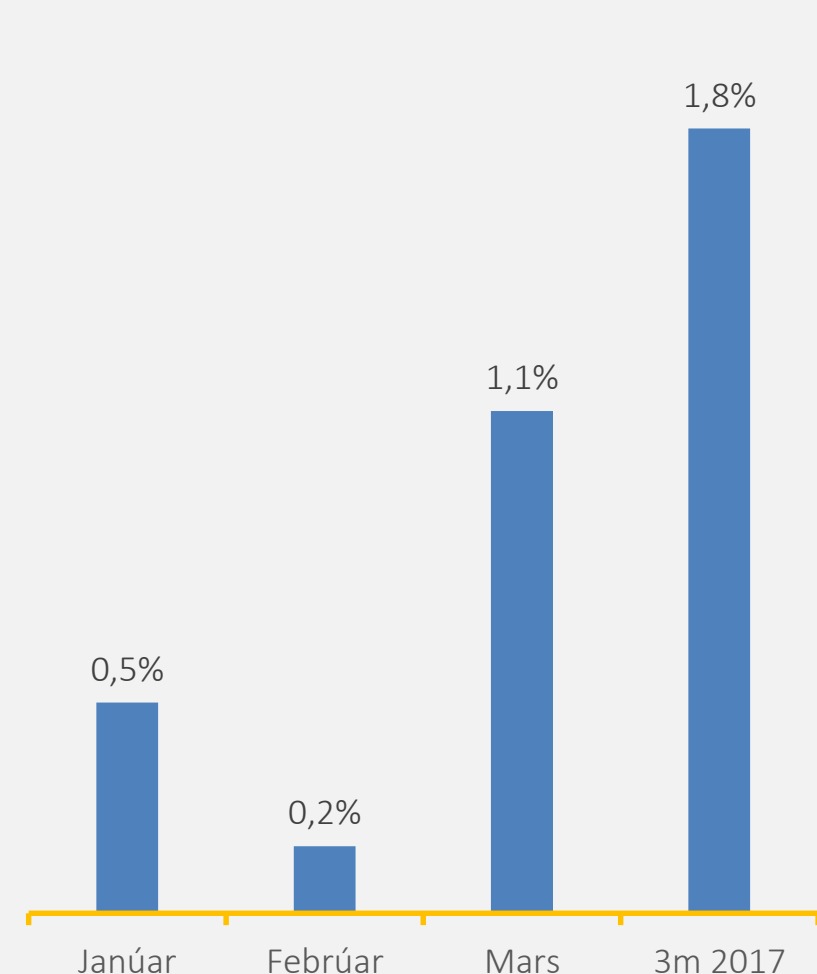
Ávöxtun fyrstu þrjá mánuði árs 2017

Miklar verðsveiflur á mörkuðum frá áramótum

Nafnávöxtun LSA fyrstu þrjá mánuði 2017

4. KYNNING Á FJÁRFESTINGARSTEFNU

ÁHÆTTUSTÝRING
JÓNA FINNDÍS JÓNSDÓTTIR
ÁHÆTTUSTJÓRI

- ▶ Áhættustýring miðar að því að
 - Hámarka líkur á að sjóðurinn standi við skuldbindingar
 - Stuðla að árangri og skilvirkni í starfsemi sjóðsins
 - Tryggja áreiðanleika fjárhagsupplýsinga
 - Gæta hlítingar við lög og reglur
- ▶ Framkvæmd
 - Töluleg markmið áhættu við ávöxtun fjármuna.
 - Vöktun ýmissa áhættuþátta.
 - Hlíting við lög, tilmæli og reglur er könnuð.

Flokkun áhættu

- ▶ Lífeyristryggingaáhætta er hættan á því að skuldbindingar sjóðsins vaxi umfram eignir og að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga.
- ▶ Mótaðilaáhætta er hættan á að mótaðilar eða milliliðir í viðskiptum standi ekki í skilum eða að hæfni þeirra til greiðslu versni verulega.
- ▶ Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings
- ▶ Rekstraráhætta lítur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins, þ.e. hætta á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi eða ónothæfra innri verkferla, upplýsingakerfa, starfsmanna eða til ytri atburða.

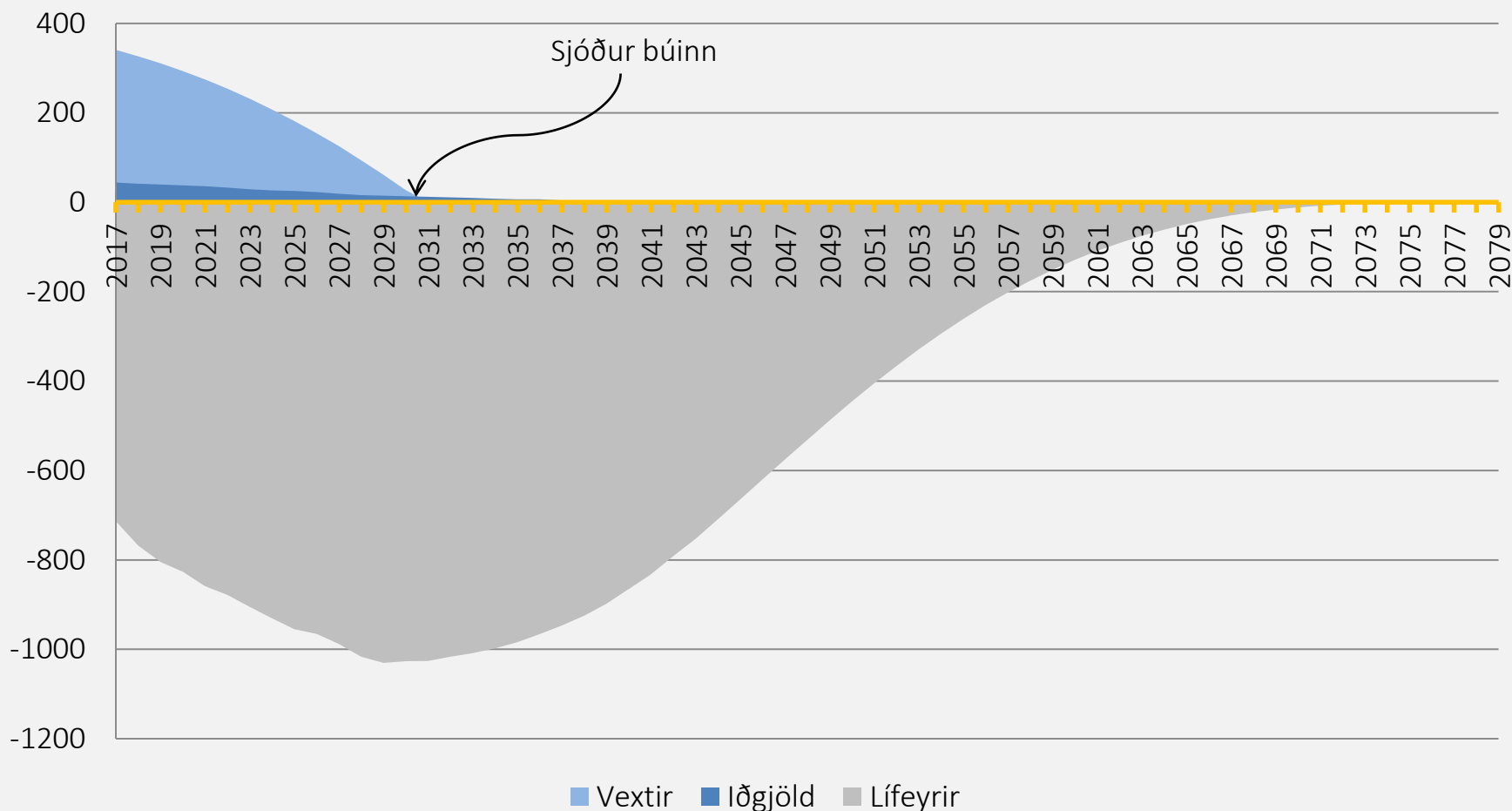
- ▶ Almennar hækkanir á lífeyri eru greiddar af bæjarsjóði, viðkomandi stofnun bæjarins og öðrum þeim launagreiðendum sem tryggja starfsmenn sína í sjóðnum.
- ▶ Náðst hefur samkomulag við íslenska ríkið um uppgjör á hluta af skuldbindingu þess við sjóðinn, en engar greiðslur hafa borist líkt og það kveður á um, því eru efndir þess enn óljósar. SAK greiðir þó mánaðarlega viðbótarframlag vegna fyrrum starfsmanna sinna.
- ▶ Uppsöfnuð skuld ríkisins vegna þeirra eftirlauna sem búið er að greiða er skv. ársreikningi rúmar 63 milljónir kr.
- ▶ Mat á hlut ríkisins í neikvæðri stjöðu lífeyrissjóðsins eru um 3,8 milljarðar kr., þar af eru 2,4 milljarðar vegna SAK.

Iðgjaldaáhætta

Áætlað greiðsluflæði Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar

Áætlað greiðsluflæði Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar
Niðurstaða tryggingafræðilegs uppgjörs 31.12.2016 - án endurgreiðslu

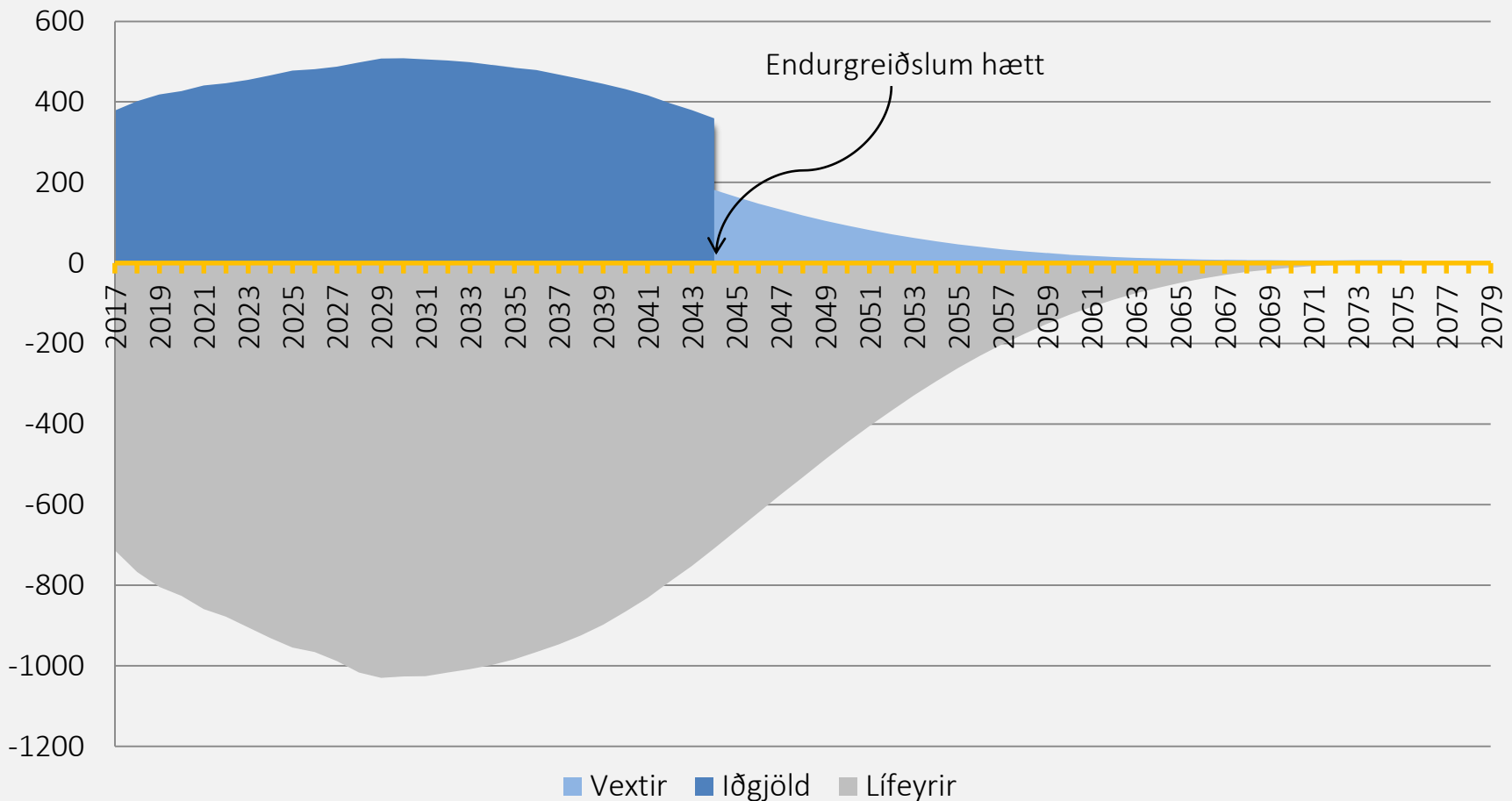

Iðgjaldaáhætta

Áætlað greiðsluflæði Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar

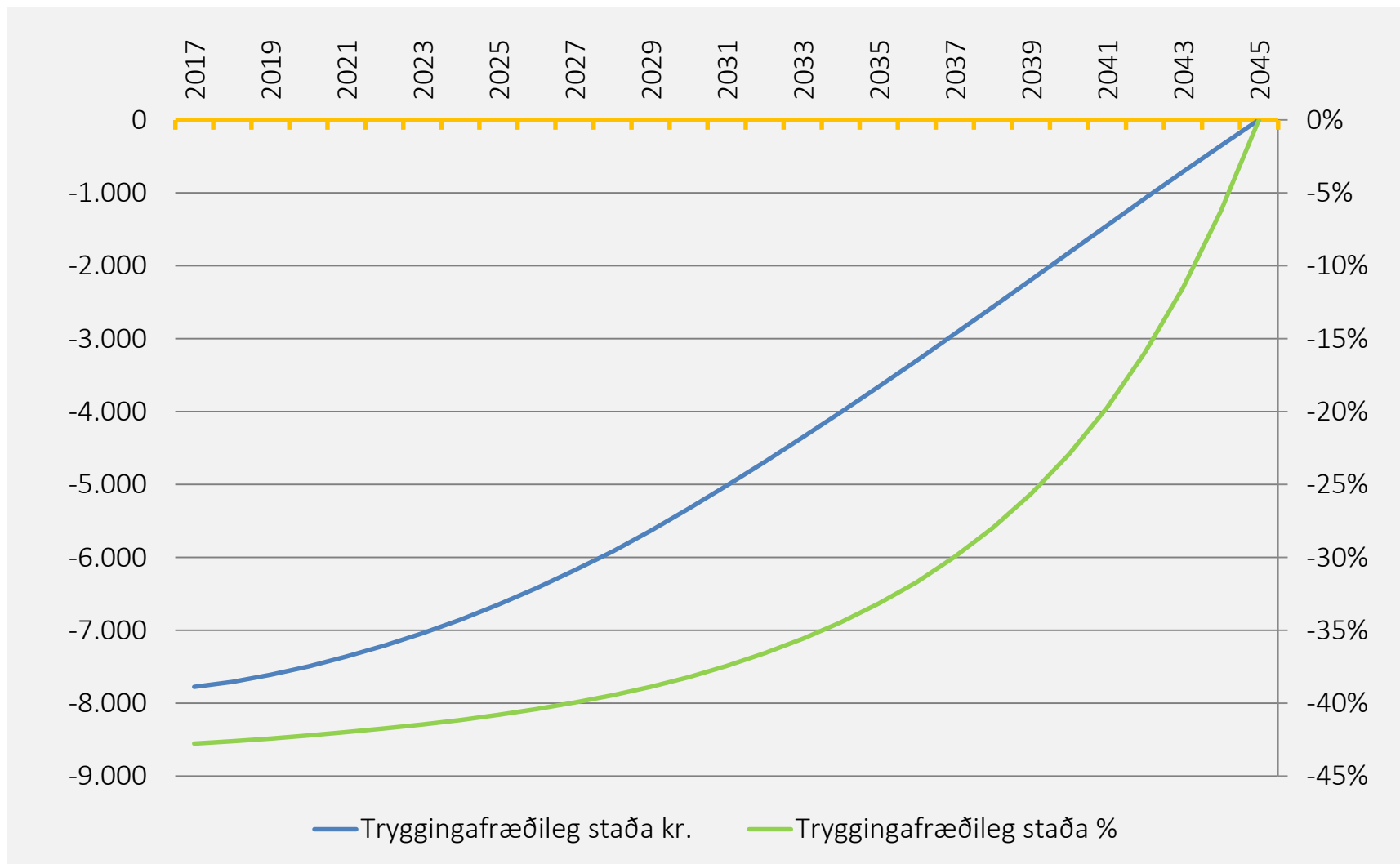
Áætlað greiðsluflæði Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar
Niðurstaða tryggingafræðilegs uppgjörs 31.12.2016 - með endurgreiðslu

Tryggingafræðileg athugun

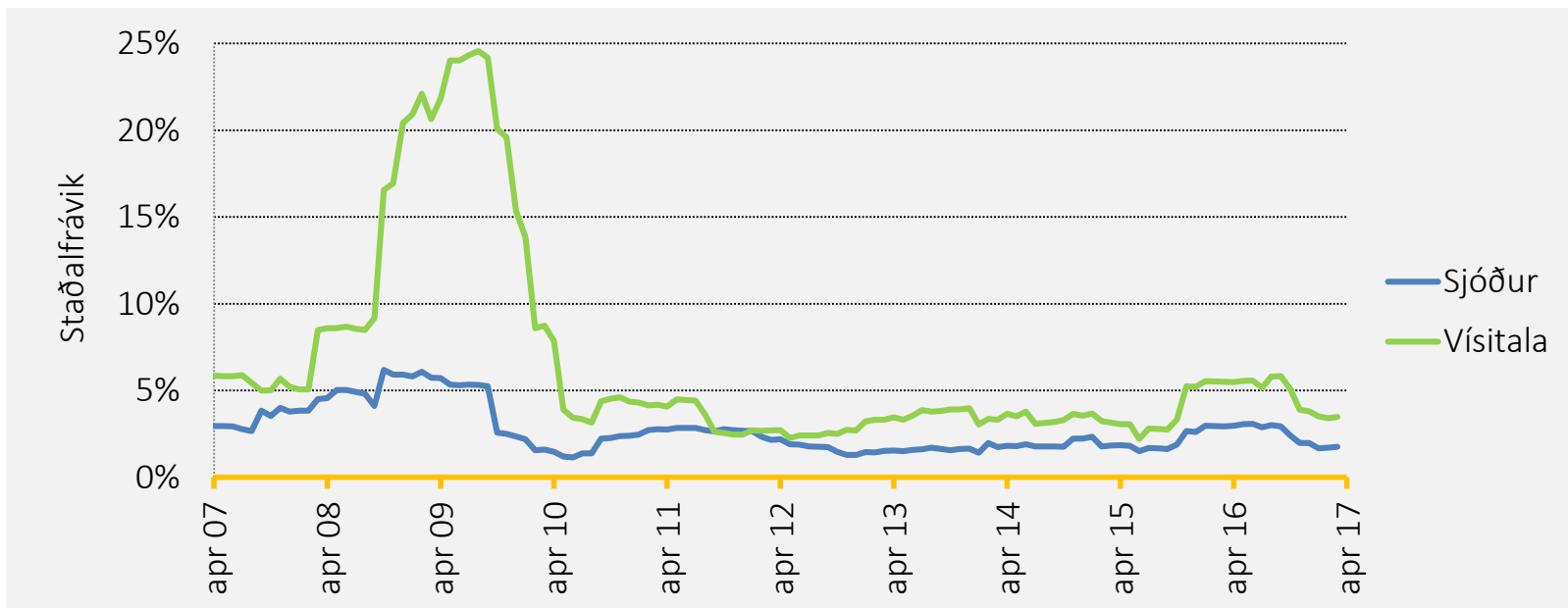
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu með viðbótarframlögum

Verðbreytingaráhætta

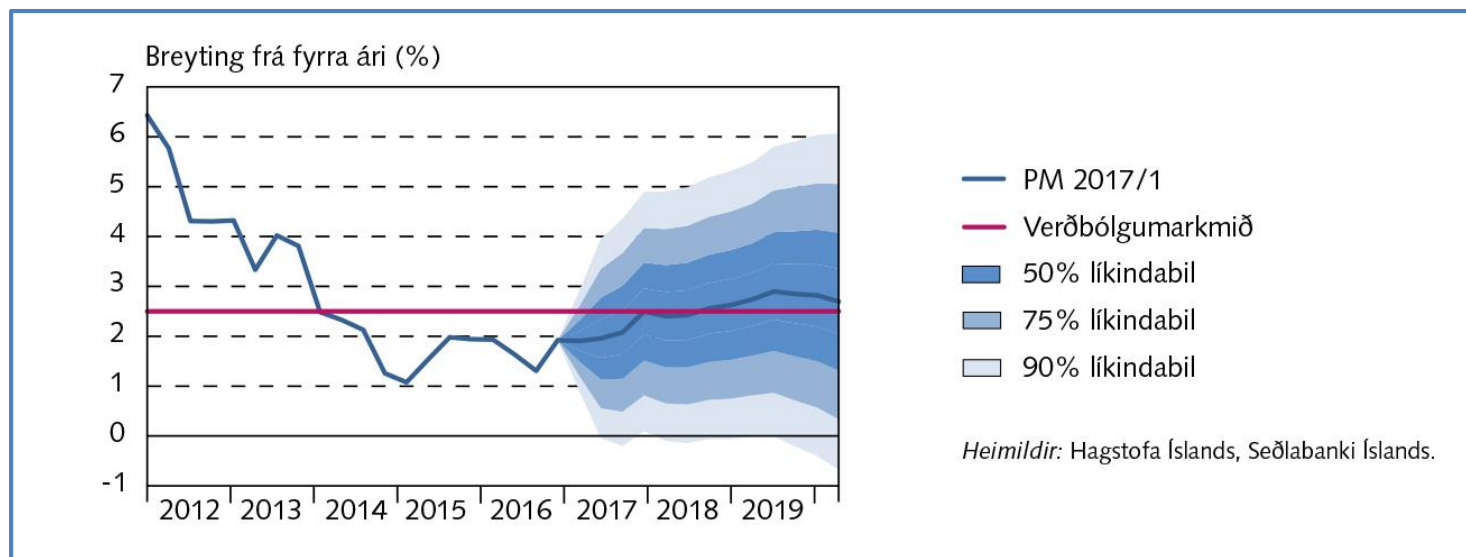
- ▶ Stærsti hluti eigna LSA eru skráðar á markað og verð þeirra er breytilegt.
- ▶ Óskráðar eignir sveiflast líka í verði þó svo upplýsingar um verðbreytingar séu oft óaðgengilegar.
- ▶ Sjóðurinn er þó með varfærna fjárfestingarstefnu og flökt eignasafnsins í mælist í lok fyrsta ársfjórðungs 1,7% (mælt sem 12 mánaða staðalfrávik, reiknað til árs).

Verðbólguáhætta

- ▶ Einungis 63% eigna sjóðsins eru verðtryggðar með vísitölu neysluverðs en allar skuldbindingar sjóðsins eru verðtryggðar.
- ▶ Verðbólguspá Seðlabankans gerir ráð fyrir 2-3% verðbólgu á næstu þremur árum.

(Peningamál 2017/1)

... íslenskra lífeyrissjóða er mikil

- ▶ Nú eru notaðar lífslíkur áráanna 2010-2014 og endurspegla tillögur um breytingar á töflum í samþykktum meðal annars þessar nýju töflur um lífs- og dánarlíkur. Út úr töflunum má meðal annars lesa:
 - Karlmennt geta vænst þess að lifa í 18,9 ár eftir 65 ára aldur. Það er aukning um 0,5 ár frá reyntu áráanna 2007-2011.
 - Lífslíkur karla við 70 ára aldur hækkuðu um 0,4 ár.
 - Konur lifa að jafnaði í 21,1 ár eftir 65 ára aldur. Það er 0,3 árum en lengur þær gerðu að jafnaði á árunum 2007-2011.
 - Lífslíkur kvenna við 70 ára aldur hækkuðu einnig um 0,3 ár.
- ▶ Við mat á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins og þeirri réttindaávinntu sem samþykktir kveða á um er ekki tekið tillit til þeirrar leitni sem hefur verið í lengingu lífaldurs Íslendinga undanfarna áratugi.

- ▶ Miklar breytingar voru á síðasta ári hjá Stapa í starfsmannahaldi á rúmu ári.
 - Fimm starfsmenn hafa látið af störfum
 - Sjö starfsmenn hafa verið ráðnir til sjóðsins
- ▶ Starfsmannavelta Stapa hefur bein áhrif á LSA
- ▶ Nýr starfsmaður hefur nú tekið við skráningu iðgjalda fyrir LSA
- ▶ Sá starfsmaður sem áður sá um skráningu iðgjalda hefur tekið við úrskurðum LSA.
- ▶ Bæði framkvæmdastjóri og skrifstofustjóri létu af störfum á síðasta ári, mikil þekking á LSA tapaðist með þeim. Nauðsynlegt er að byggja upp þekkingu hjá stjórnendum Stapa/LSA, m.a. hvað varðar söguleg málefni og samþykktir LSA.

Yfirlit réttinda

- ▶ Sjóðfélagayfirlit eru send út tvisvar á ári til virkra sjóðfélaga.
- ▶ Sjóðfélagar geta fengið aðgang að sjóðfélagavef.

www.lsa.is -> Vefur sjóðfélaga ->

Innskráning

Vinsamlega skráðu þig inn á Sjóðfélagavef

Kennitala:

Veflykill:

Ávinnsla réttinda og úrskurðir lífeyris

- ▶ Samþykktir sjóðsins skilgreina:
 - Hvernig sjóðfélagar ávinna sér réttindi í samræmi við inngreidd iðgjöld.
 - Hvenær og hversu háan lífeyri sjóðfélagar fá úrskurðaðan.
- ▶ Áreiðanleiki úrskurða mikilvægur, bæði fyrir lífeyrisþega og sjóðinn í heild.
 - Allir úrskurðir eru yfirfarnir af öðrum starfsmanni en þeim sem úrskurðar.
 - Lífeyrisnefnd fer yfir alla úrskurði sem starfsmenn deildarinnar óska eftir,
 - Áhættustjóri og innri endurskoðandi fara yfir úrtak lífeyrisúrskurða og lista yfir lífeyrisgreiðslur.
 - Mikilvægt er að lífeyrisþegar skoði vel hvaða lífeyri þeir fá úrskurðaðan og leyti skýringa hjá sjóðnum séu þeir í vafa um einhver atriði.

5. STJÓRNARKJÖRI LÝST

Aðalmenn:

Eiríkur Björn Björgvinsson, Akureyrarbær

Gunnar Gíslason, Akureyrarbær

Sigríður Huld Jónsdóttir, Akureyrarbær

Arna Jakobína Björnsdóttir, Kjölur

Hanna Rósa Sveinsdóttir, Kjölur

Varamenn:

Eva Hrund Einarsdóttir, Akureyrarbær

Silja Dögg Baldursdóttir, Akureyrarbær

Kristinn Bjarnason, Kjölur

6. KOSNING LÖGGILTS ENDURSKOÐANDA

SÖMU ENDURSKOÐENDUR OG AKUREYRARBÆJAR —
NIÐURSTAÐA LJÓS EFTIR ÚTBOÐ

7. ÁKVÖRÐUN UM STJÓRNARLAUN

Stjórnarlaun

Tillaga til ársfundar:

Formaður stjórnar: 315.000 kr. á ári

Aðalmaður: 157.500 kr. á ári

Varamaður: 31.500 kr. fyrir hvern setinn fund

Endurskoðunarnefnd: 31.500 kr. fyrir hvern setinn fund

8. ÖNNUR MÁL

